

Utval:	Kommunestyret
Møtestad:	Roan Fyresdal Næringshage
Dato:	31.10.2019
Tid:	10:00
	09:00 gruppemøte
	12:00 Felles middag med nytt kommunestyre

Forfall meldast til sentralbordet på tlf. 35 06 71 00.
Varamedlemmer møter bare etter nærare varsel.

Overføring på webTV frå 10:00

Saksliste

Utvals- saksnr	Innhald
-------------------	---------

PS 48/19	Referatsaker
PS 49/19	Økonomigjennomgang pr. 01.09.19
PS 50/19	Endring i politisk delegeringsreglement - val til administrasjonsutvalet
PS 51/19	Endring i medlemstal for råd for eldre og menneske med nedsett funksjonsevne (REMNF)
PS 52/19	Kompetanseplan i Fyresdal kommune
PS 53/19	Handlingsplan mot vald i nære relasjonar 2019-2023
PS 54/19	Ny sak om betraktningar kring kontrollutvalets handtering av varslingssak
PS 55/19	Samanslåing av forliksråda i Vest-Telemark
PS 56/19	Medlemskap i landssamanslutninga av nynorsk kommunar
PS 57/19	Ny selskapsavtale for IKA Kongsberg 2020
PS 58/19	Forlengelse av kommuneavtale - Ungt Entreprenørskap
PS 59/19	Opptak av lån til vidareformidling 2019
PS 60/19	Investeringsrekneskapen 2019

Fyresdal 17. oktober 2019

Erik Skjervagen
ordfører

Fellestenesta
utvalssekretær

PS 48/19 Referatsaker

RS 21/19 Orienteringar

RS 22/19 Rapport og statestikk sommarsesongen 2019 frå turistinformasjonen

Saksframlegg**Økonomigjennomgang pr. 01.09.19**

Utval	Utvalssak	Møtedato
Formannskap	46/19	18.10.2019
Kommunestyret	49/19	31.10.2019

Endeleg vedtaksrett i saka har: Kommunestyret**Dokument i saka:**

Utskrift frå økonomisystemet

Vedlegg:

- 1 Finansrapport pr. 01.09.
- 2 Økonomirapportar frå avdelingane pr. 01.09.

Bakgrunn for saka:

I følgje økonomireglementet og finansreglementet skal kommunestyret ha rapport om den økonomiske stoda pr. 30.08. kvart år.

Vurdering:

Saka er vurdert ut frå følgjande mål i økonomiplanen for 2019 – 2022:vi brukar det økonomiske handlingsromet.

Rekneskapen så langt i år er meir i tråd med budsjett enn det har vore på fleire år. Det er sett i verk tiltak for å redusere tidlegare års overforbruk på fleire avdelingar og det har vore eit betydeleg fokus på nettorammane til dei enkelte avdelingane. Det har heller ikkje vore dei store overraskingane i løpet av året bortsett frå at vi har hatt to forsikringsskader på bygningar der utgiftene har kome i år og forsikringsoppgjøret vart utbetalt i fjor og gjekk difor inn i overskotet då. I tillegg har vi hatt ei totalrenovering av eit bustadhus og ombygging av delar av eit anna. Totalt har dette ført til ekstraordinære utgifter innanfor teknisk med opp mot ein million kroner som bør kompensrast noko. Etter eit kommuneval vil det også bli ekstraavgifter i samband med innkjøp av nytt utstyr og opplæring av nye politikarar. Dette bør også kompensrast for med bruk av rådmannens million.

Lønsoppgjøret i år hadde ei totalramme på 3,2% - noko som disposisjonspotten for løn vil dekke. I tillegg har det blitt varsla at pensjonskostnaden vil bli noko lågare i år enn tidlegare år og dette vil slå positivt ut for den enkelte avdeling si nettoramme. Disposisjonspotten for løn vil bli fordelt utifrå antall heimlar til den enkelte avdeling.

Konsesjonskraftinntektene og utbytte vil bli høgare enn vedteke i økonomigjennomgangen pr. 1. mai, og utgjere totalt 3,7 millionar slik det ser ut nå. Med fråtrekk av millionen som er overført til næringsfond vil ein då kunne avsette 2,7 millionar til disposisjonsfond for å bygge opp eigenkapitalen.

I samband med regionreforma og samanslåinga av Vestfold og Telemark vil alle kommunane i det nye fylket få nytt kommunenummer frå 1. januar 2020. Fyresdal endrar kommunenummer frå 0831 til 3823. Dette vil medføre ein del ekstraavgifter i endringar av dataprogram og då særleg innanfor matrikkel og kartverk. Til dette arbeidet har vi fått skjønnsmidlar frå Fylkesmannen på kr 150.000,-.

Konklusjon:

Rekneskapen pr. 1. september er meir i tråd med budsjett enn tidlegare år.

Avdelingane ligg stort sett innanfor tildela ramma med unntak av teknisk som har hatt ekstraavgifter utover ordinær drift.

Ved justering av lønsoppgjør og ekstraavgifter ser det ut til at alle avdelingane skal klare seg innanfor tildela ramme i år om det ikkje skjer noko uforutsett.

Innstilling frå rådmannen:

Den økonomiske stoda pr. 1. september vert teken til vitande.

Rammene for dei enkelte avdelingane vert justera slik for lønsreguleringsposten:

Avdeling:	Netto	Kommentar:
Fellestenester	+100.000	Lønsreg.
Rådmannen sitt ansvar	-2 000 000	Lønsreg.
Kjøkken og vaskeri	+50 000	Lønsreg.
Helse og omsorg	+700 000	Lønsreg.
Pleie og omsorg	+400 000	Lønsreg.
Skule og kultur	+400 000	Lønsreg.
Barnehage	+150 000	Lønsreg.
Plan og teknikk	+200 000	Lønsreg.

Bruk av/avsetting til fond:

Avdeling		
Fellestenester	100.000	Bruk av rådmannens million
Plan og teknikk	600.000	Bruk av rådmannens million 150' + 450' frå investeringsfond avsett drift.
Finans	2 765 000	Avsettast til disp.fond

Handsaming i Formannskap - 18.10.2019

Samrøystes i samsvar med innstillinga frå rådmannen.

Vedtak i Formannskap - 18.10.2019

Den økonomiske stoda pr. 1. september vert teken til vitande.

Rammene for dei enkelte avdelingane vert justera slik for lønsreguleringsposten:

Avdeling:	Netto	Kommentar:
Fellestenester	+100.000	Lønsreg.
Rådmannen sitt ansvar	-2 000 000	Lønsreg.
Kjøkken og vaskeri	+50 000	Lønsreg.
Helse og omsorg	+700 000	Lønsreg.
Pleie og omsorg	+400 000	Lønsreg.
Skule og kultur	+400 000	Lønsreg.
Barnehage	+150 000	Lønsreg.
Plan og teknikk	+200 000	Lønsreg.

Bruk av/avsetting til fond:

Avdeling		
Fellestenester	100.000	Bruk av rådmannens million
Plan og teknikk	600.000	Bruk av rådmannens million 150' + 450' frå investeringsfond avsett drift.
Finans	2 765 000	Avsettast til disp.fond

Une Marit Aarbakk Tangen	
Konstituert rådmann	Kjersti Bergland
	økonomi- og plansjef

Finansrapportering

Likvide midlar	Beløp pr. 01.01.	Beløp pr. 01.09	Rente/avkast	Rentesats
----------------	------------------	-----------------	--------------	-----------

Bank:				
Sparebanken Sør	17 218 800	5 114 351		1,04
Pengemarkedsfond:	0	0	0	0
Renteberande verdipapi	0	0	0	0
Rentereferanseindeks:				
NIBOR 3 mnd	1,19			
NIBOR 1 mnd	1,11			

Gjeld:	Restlån	Rentesats:	Innfrielse
--------	---------	------------	------------

Flytande rente:				
Husbanken	2451900	309 889	1,61	01.04.2033
Husbanken - Tøddestoge	2451903	164 250	0,61	01.11.2020
Husbanken - Trygdebolig	2451904	496 898	1,61	01.11.2022
Husbanken	2451907	68 451	1,61	01.03.2021
Husbanken	2451908	30 000	1,61	30.06.2020
Husbanken	2451909	50 148	1,61	01.06.2021
Husbanken	2451910	956 250	1,61	01.05.2032
Husbanken	2451911	750 000	1,61	01.05.2034
Husbanken	2451912	1 350 000	1,61	01.05.2046
Husbanken	2451913	1 740 000	1,61	01.05.2048
Kommunalbanken	2453100	1 715 000	2,15	30.12.2022
Kommunalbanken	2453103	21 500 000	2,15	20.06.2040
Kommunalbanken	2453104	6 600 000	2,15	09.06.2035
KLP	2454101	6 100 000	2,19	01.12.2035
KLP	2454102	1 522 500	2,19	01.12.2025
KLP	2454105	2 715 625	1,95	20.12.2059
Fast rente:				
Kommunalbanken	2453102	6 999 940	4,66	01.07.2040
KLP	2454103	6 562 500	1,87	09.12.2057
KLP	2454104	7 603 750	1,58	20.12.2058

Rammer reglement
Fastrenteandel - 31%

Saksframlegg

Økonomirapportering pr. 01.09. - finans

Utval	Utvalssak	Møtedato
Formannskap	38/19	02.10.2019

Endeleg vedtaksrett i saka har: Formannskapet

Dokument i saka:

Utskrift frå økonomisystemet

Bakgrunn for saka:

I økonomireglementet står det fylgjande:
Avdelingsleiarane skal minst pr. 1. mai og 1. september legge fram politisk sak til hovudutvalet om den økonomiske situasjonen.

Vurdering:

Saka er vurdert ut frå følgjande mål i økonomiplanen for 2019 – 2022: ...vi brukar det økonomiske handlingsromet.

Næringsfond:

Konsesjonskraftinntektene vil bli omlag 2,7 millionar høgare enn budsjettera i år grunna høgare pris på sal av kraft enn lagt til grunn i fjor haust. Dette er midlar som bør gå inn i næringsfond eller investeringar. Formannskapet gjorde i sak 30/19 slikt vedtak: *Fyresdal kommune garanterar for at Telemark Kildevann AS får kr 1 000 000 i støtte. Næringsfondstyret arbeider saman med omstillingstyret for å sjå på fordeling av utgiftene.* Omstillingstyret har ikkje mykje midlar igjen til disponering i år og ein må difor finansiere det meste av denne millionen over næringsfondsbudsjettet. Dette gjer at ein må auke budsjettet til næringsfondet tilsvarende. Dei resterande 1,7 millionane bør avsetast på disposisjonsfond for å bygge egenkapital.

Skatt:

Prognosene for skatteinngang ligg også i år noko over det som er forventta i statsbudsjettet. Så langt i år har vi fått inn omlag to hundre tusen meir enn på tilsvarende tidspunkt i fjor, noko som ligg i tråd med auken i budsjettet vårt.

Eigedomsskatt ligg omlag ein halv million under budsjett og her er det ingen ting som tyder på at det vil bli store endringar. Det er dei store kraftverka som har hatt mest nedgang i skattegrunnlaget frå i fjor til i år.

Med dei prognosene som ligg i forventta skatteinngang resten av året bør mykje av nedgangen i eigedomsskatt kunne kompenseras med dette.

Rammetilskot:

Ny prognose er i tråd med budsjett.

Renter og avdrag:

Renter og avdrag ligg om lag på budsjett.

Utbytte frå VTK/TTB vart i år ein million meir enn budsjettera.

Dette er også eingongsinntekter som bør avsettast til fond.

Konklusjon:

Konsesjonskraftinntekter og utbytte har i år vore høgare enn budsjettera med tilsaman 3,7 millionar. Dette er eingongsinntekter som ein ikkje bør bruke inn i drift men avsettast for å bygge opp eigenkapital. Midlar til bruk i næringssetjing bør aukast med ein million frå desse midlane. Ellers ligg finansområdet i tråd med budsjett.

Innstilling frå rådmannen:

Den økonomiske stoda for finansområdet pr. 01.09. vert teken til vitande med fylgjande justering:

Konsesjonskraftinntekter – konto 1410.621 aukast med 2.700.000.

Utbytte – konto 1441.905 aukast med 1.065.000.

Tilskudd frå næringsfond – konto 1410.470 aukast med 1.000.000.

Avsetting til disp.fond – konto 1463.540 aukast med 2.765.000.

Handsaming i Formannskap - 02.10.2019

Samrøystes i samsvar med innstillinga frå rådmannen.

Vedtak i Formannskap - 02.10.2019

Den økonomiske stoda for finansområdet pr. 01.09. vert teken til vitande med fylgjande justering:

Konsesjonskraftinntekter – konto 1410.621 aukast med 2.700.000.

Utbytte – konto 1441.905 aukast med 1.065.000.

Tilskudd frå næringsfond – konto 1410.470 aukast med 1.000.000.

Avsetting til disp.fond – konto 1463.540 aukast med 2.765.000.

Une Marit Aarbakk Tangen	
Konstituert rådmann	Kjersti Bergland
	økonomi- og plansjef

Saksframlegg

Økonomirapportering pr. 01.09. - rådmannen sitt ansvar

Utval	Utvalssak	Møtedato
Formannskap	39/19	02.10.2019

Endeleg vedtaksrett i saka har: Formannskapet

Dokument i saka:

Utskrift frå økonomisystemet.

Bakgrunn for saka:

I økonomireglementet står det:
Avdelingsleiarane skal minst pr. 1. mai og 1. september legge fram politisk sak til hovudutvalet om den økonomiske situasjonen.

Vurdering:

Saka er vurdert ut frå følgjande mål i økonomiplanen for 2019 – 2022:vi brukar det økonomiske handlingsromet.

Prosjekt:

Omsillingskommuneprogrammet og bygg i tre er to prosjekt som ligg i tråd med budsjett.
Nytt prosjekt er Hamaren til nye høgder. Dette er eit prosjekt som vil gå over fleire år og som er heilt i startgroa.

Administrativt næringsarbeid

I tråd med budsjett

Syssetsetting

I 1. september har vi fire lærlingar fordela på barne- og ungdomsfag, helsefag og kokk og er i tråd med budsjett.

Rekruttering

Her har vi hatt store utgifter i år og ligg godt over budsjett.

Sosiale tenester

Eit stort overforbruk på bruk av kvalifiseringsløn og noko overforbruk på økonomisk stønad.

Barnevern

Her har vi blitt varsla om ekstrakostnader og nye kostbare tiltak som er igangsett. Prognosa så langt kan tyde på opp mot ein million utover budsjett.

Integrering

I tråd med budsjett.

Folkøhelse

Mindreforbruk så langt i år.

Pedagogisk konsulent og logoped:

Logopeden slutta hos oss 1. juni og det har ikkje lukkast å få tilsett nokon ny etter det. Det er nå laga ei avtale med ein sjølvstendig logoped som vil utføre tjenesten for oss. Budsjettet må justerast i tråd med dette.

Konklusjon:

Stort sett i tråd med budsjett bortsett frå store ekstrakostnader på barnevern og kvalifisering.

Innstilling frå rådmannen:

Den økonomiske stoda pr. 01.09. vert teken til vitande, og budsjettet justerast innanfor ramma så langt det let seg gjere.

Handsaming i Formannskap - 02.10.2019

Samrøystes i samsvar med innstillinga frå rådmannen.

Vedtak i Formannskap - 02.10.2019

Den økonomiske stoda pr. 01.09. vert teken til vitande, og budsjettet justerast innanfor ramma så langt det let seg gjere.

Une Marit Aarbak Tangen	
Konstituert rådmann	Kjersti Bergland
	økonomi- og plansjef

Fyresdal kommune

Arkiv: 210
Saksmappe: 2019/671-3
Saksbeh.: Grethe Lassenmo
Dato: 16.09.2019

Saksframlegg

Økonomirapportering pr 01.09.19 - avdeling fellestenester

Utval	Utvalssak	Møtedato
Formannskap	40/19	02.10.2019

Endeleg vedtaksrett i saka har: Formannskapet

Dokument i saka:

Utskrift frå Agresso økonomi pr 31.08.19

Bakgrunn for saka:

Formannskapet skal ha økonomirapport 01.september.

Vurdering:

Saka er vurderd ut frå følgjande mål i økonomiplanen for 2019 – 2022.. vi brukar det økonomiske handlingsromet.

Avdeling	Rekneskap 01.09.2019	Revidert budsjett 01.09.2019	Underforbruk	Overforbruk
Kommunestyret	972 351	961 615		10 735
Formannskapet	235 367	406 585	171 218	
OKO-utvalet	111 647	128 987	17 340	
PM-utvalet	76 723	41 983		34 740
Kontrollutvalet/Revisjon	421 027	435 579	14 552	
Andre utval og nemnder	75 600	104 625	29 025	
Val	43 154	28 655		14 499
Fellestenester	5 212 165	5 479 373	267 208	
IT-drift	1 624 905	1 412 611		212 294
Andre fellestenester	3 425 264	3 353 437		71 827
SUM	12 198 202	12 353 451	499 343	344 095

Alle utval:

Lønsumgifter: Ca kr 26 000,- i overforbruk. Dette er underbudsjettet.
Driftsumgifter: Kommunestyret og PM utvalet har betalt ut tapte arbeidsforteneste frå heile kommunestyreperioden på eit medlem og har difor eit overforbruk på den posten.

Eller er det underforbruk på ca 198 000,-

Avdeling fellestenester:

Lønsumtgifter: Mindreforbruk ca kr 250 000,- grunna ledige heimlar. Aventura budsjettendring her til det nærmar seg årsslutt og vurdering blir teke kor det er behov å dekke opp.

Det er nytta konsulenttenester til leiargruppa som skal dekkast av innspart rådmannløn.

Driftsumtgifter: Mindreforbruk på frankering og gebyr, må dekke opp overforbruk på andre postar.

IT-drift:

Her er det overforbruk og det vil truleg bli større ved årsslutt.

Avtaler er fornya, blir meir kostbare og budsjettet er ikkje auka.

Andre fellestenester:

Forsikringar, auk i avgifter og kjøp frå IKS er årsaken til overforbruk.

Konklusjon:

Det er pr 01.09 eit underforbruk i avdelinga på ca kr 155 000,-.

Budsjettendringar er utført etter vedtak.

Det kjem meir utgifter innan IT. Faste avgifter og lisensfornying.

Det er usikkert på korleis stoda vil bli ved årsslutt. Mest truleg blir det overforbruk.

Innstilling frå rådmannen:

Den økonomiske stoda pr 1.september 2019 i avdeling fellestenester blir teke til vitande.

Handsaming i Formannskap - 02.10.2019

Samrøystes i samsvar med innstillinga frå rådmannen.

Vedtak i Formannskap - 02.10.2019

Den økonomiske stoda pr 1.september 2019 i avdeling fellestenester blir teke til vitande.

Une Marit Aarbaek Tange	
Konstituert rådmann	Grethe Lassemo
	avdelingsleiar

Saksframlegg

Økonomirapportering - plan og teknikk, 01.09.2019

Utval	Utvalssak	Møtedato
Hovudutval for plan og miljø	42/19	15.10.2019

Endeleg vedtaksrett i saka har:

Dokument i saka:

Økonomirapport pr.01.09.2019

Bakgrunn for saka:

Økonomirapport pr.01.09.2019

Vurdering:

Spørsmålet/saka er vurdert ut frå måla i budsjettet for 2019 i avdeling for plan og teknikk. Vi brukar det økonomiske handlingsromet.

Kap 1300 Administrasjon.

Her er det underforbruk på kr. 272.000,- Underforbruket har samanheng med redusera lønsmidlar pga stillingsprosentar i samband med alder, og meir gebyr enn budsjettera.

Kap 1310 Forvaltning drift og vedlikehald.

Overforbruk på kr. 1.300.000,- Overforbruk har samanheng med mykje energikostnader (ca 370') over periodebudsjett. Dette på grunn av endra faktureringsrutiner frå leverandør, som ikkje passar med periodisering i budsjettet. Av dette skal kr. 170.000,- avrekнас mot 2018. Det er også utført noko større innkjøp av materiell til rehabilitering av kommunal bustad og Veum grendehus i perioden (ca 470' og 240'). Bustadhus (Prærien 3)
Det er også kr. 238.000,- i periodisering på kommunale avgifter for store kommunale tenestebbygg.

Det er generelt noko overforbruk på budsjettet. Dette har samanheng med at vi har måtta utbetra bygg som vi i utgangspunktet har fått forsikringsoppgjær for, men utbetalinga var i 2018 og arbeidet er utført i 2019. Ein får ikkje overført forsikringsoppgjæret til 2019.

Det er også utført uforusett arbeid på helsehus (kontor til helsesjef) og ombygging av bad i flykningebustad (ca 200'). Det har også kome på ekstrakostnader på tekniske/ data utstyr pga toreverskader.

Kap 1320 Reinhold.

Rekneskapen ser grei ut. Litt overforbruk på innkjøp av forbruksmateriell (14').

Kap 1330 Landbruk.

Noko underforbruk (80') på grunn av sjukelønsrefusjon og innkomne tilskot, samt tømmeroppgjør frå Molandsmoen.

Kap 1370 GIS/ samferdsel.

Syner eit overforbruk på kr. 262.000,-. Overforbruk har samanheng med periodisering av kostnader (ca 60') til vedlikehald i perioden. Det er ikkje budsjettjustera for utbetala tilskot til private vegar (204'). Rekneskapen elles ser grei ut for budsjettområdet.

Kap 1380 VAR/ brann.

Overforbruk på kr. 1.100.000,-Overforbruket har samanheng med periodisering av utgiftspostar på renovasjon og energi, samt periodisering av kontingentar i samband med brannvern Ein god del mindre inntekt på gebyr. Uforutsette hendingar ved TKV har ført til at vi har hatt mykje mindre inntekter (500')enn budsjettera, samt store utgifter (pr nå 100') til konsulenthjelp for å avklare hendinga.

Det har vore opplæring av driftsoperatør som skal refunderas frå opplæringsmidlar (50'). Forskottsbetaling til Renovest ligg over budsjett med ca kr. 250.000,-

Konklusjon:

Budsjettet er ok for mange av budsjettområda. Mykje av overforbruket er pga periodisering, og tiltak som har vore naudsynte og utføre i FDV området, med tanke på at vi ikkje har kunne bruka forsikringsutbetalinga. Det er også måtta utført periodiske utskiftingar i tekniske anlegg, som intervallet sei at måtte skiftas. (dette er ein av orsakane til at plan og teknikk fekk stort overskot i 2018, færre intervallbestemte overhalingar av teknisk utstyr i 2018.)
Ein vil nok i år kome ut med eit overforbruk til slutt, for avd.plan og teknikk.

Innstilling frå rådmannen:

Ein tek rekneskapen til vitande.

Une Marit Aarbakk Tangen	
Konstituert rådmann	John Kjell Lien
	avdelingsleiar plan og teknikk

Saksframlegg

Økonomirapportering pr. 1 september: Helse og omsorg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Hovudutval for oppvekst, kultur og omsorg	35/19	10.10.2019

Endeleg vedtaksrett i saka har: Hovudutval for oppvekst, kultur og omsorg

Dokument i saka:

Utskrift frå økonomisystemet

Bakgrunn for saka:

I fylgje økonomireglementet skal kvar avdeling gje hovudutvalet økonomirapport minst to gonger i året, 1 mai og 1 september

Vurdering:

Saka er vurdert ut frå følgjande mål i økonomiplanen for 2019 – 2022: vi brukar det økonomiske handlingsrommet.

Administrasjon helse:

- Stort overforbruk på posten andre kommunar. Dette skuldast ei auke i årsbetalinga for legevaktssamarbeid med Arendal legevakt. Bindingstid 1 år. Det blir no undersøkt andre alternativ for legevaktssamarbeid.
- Lønsmidlar tilhøyrande ledig avdelingsleiarstilling vert nytta i eit prøveprosjekt frå 1.9.2019-31.12.2019.

Fengselshelsetenesta:

- Blir dekt av statelege midlar.

Legetenester:

- På posten konsulenttenester er det eit overforbruk. Dette skuldast lønsutgifter til vikarlege for ferieavvikling. Auka utgifter til husleige og transport skuldast det same.

Helsesjukepleiar:

- I tråd med budsjett.

Jordmor:

- I tråd med budsjett.

Fysioterapi:

- Innsparing av lønsmidlar i 20 % (delar av året 40%)
- Krav om at alle kommunar skal ha ergoterapeut frå 2020. Nyttar derfor ledige lønsmidlar for å prøve ut ein ergoterapeut i 20% stilling frå 1.9.2019

- Fysioterapeutane jobbar mykje kurativt, så eigenandel fysioterapi ligg over budsjett.

Psykatri:

- Innsparing av lønsmidlar tilsvarande 40% stilling grunna reduksjon i stilling.

Heimetenester:

- I tråd med budsjett

Leasingbilar:

- I tråd med budsjett

Tøddestogene:

- Har over lengre tid lege høgt på lønsutgifter grunna ulike avlastningstiltak.
- Ulike omstendigheter har ført til endring i tilbod. Det er no laga ny turnus for å tilfredstille endring i behov, med håp om å få ned lønsutgiftene.
- I ei 24/7 drift, der behovet til den enkelte brukar styrer ressursane til ei kvar tid og dette brukarbehovet er svært varierende er det ei utfordring å greie halde seg innan rammene. Fokus på minus innleige ved naturleg frávær vert fortløpande vurdert

Konklusjon:

Hovudutvalet for oppvekst, kultur og omsorg tek økonomirapporten til helse og omsorg til vitande.

Innstilling frå rådmannen:

Hovudutvalet for oppvekst, kultur og omsorg tek økonomirapporten til helse og omsorg til vitande.

Handsaming i Hovudutval for oppvekst, kultur og omsorg - 10.10.2019

Samrøystes i samsvar med innstillinga frå rådmannen.

Vedtak i Hovudutval for oppvekst, kultur og omsorg - 10.10.2019

Hovudutvalet for oppvekst, kultur og omsorg tek økonomirapporten til helse og omsorg til vitande.

Une Marit Aarbak Tungen	
Konstituert rådmann	Anne Veum
	Avdelingsleiar helse og omsorg

Saksframlegg

Økonomirapportering - skule og kultur - september 2019

Uttal	Uttalssak	Møtedato
Hovuduttal for oppvekst, kultur og omsorg	33/19	10.10.2019

Endeleg vedtaksrett i saka har: Hovuduttal for oppvekst, kultur og omsorg

Bakgrunn for saka:

Kvar avdeling skal rapportere til hovudutvalet to gonger i året.

Vurdering:

Spørsmålet/saka er vurdert ut frå følgjande mål i økonomiplanen for 2019 – 2022: Kultur og oppvekst skal spele ei nyke Rolle i utvikling i kommunen.

Undervising:

- I tråd med budsjett
- Vi har kostnader på omlag 1,4 millionar per år på elevar plassert i annan kommune.
- Gimle skule har mange einiskildvedtak som medfører at mykje av lønsutgiftene er bunde til dette. Vi ventar på fleire sakkunngje vurderingar no.
- Vi har avvik på situasjonen rundt elevar på Gimle, som medfører tett oppfølging og pålagt innleiige ved fråfall. Dette skuleåret, ligg vi innan budsjett.
- På grunn av IKT-satsing er meir av midlane knytt opp mot faste leasingavtaler. Desse har ulik periodisering, noko som medfører overforbruk til no.
- Vi får inn eksterne midlar frå IMDI som dekkjer 100% spesialpedagog og 50% assistent knytt mot 2 elevar på skulen.
- To av utviklingsområda på Gimle medfører eksterne inntekter frå UDIR og Fylkeskommunen. Dette vert brukt til vidare utvikling av Gimle skule gjennom prosjekta inkluderande barnehage og skulemiljø, i tillegg til Liv og røre.
- I SFO har det vore behov for meir vikar-innleiige på grunn av sjukdom, medan opphaldsbetalinga ligg under budsjett.

Kultur og bibliotek:

- I tråd med budsjett
- 1260 – forskotering av spelemidlar til skytebanen ligg inne. Desse vert dekt av fylket.
- 1261 – overforbruk på løn. Dette skuldast behov for vikar.
- 1264 – underforbruk skuldast feilkontering av tilsett.

Konklusjon:

Hovudutvalet for oppvekst, kultur og omsorg tek økonomirapporten til skule og kultur til vitande.

Innstilling frå rådmannen:

Hovudutvalet for oppvekst, kultur og omsorg tek økonomirapporten til skule og kultur til vitande.

Handsaming i Hovudutval for oppvekst, kultur og omsorg - 10.10.2019

Samrøystes i samsvar med innstillinga frå rådmannen.

Vedtak i Hovudutval for oppvekst, kultur og omsorg - 10.10.2019

Hovudutvalet for oppvekst, kultur og omsorg tek økonomirapporten til skule og kultur til vitande.

Une Marit Aarbakk Tangen	
Konstituert rådmann	Sarke Veum
	rektor

Saksframlegg

Økonomirapportering pr 01.09.19 - avdeling pleie og omsorg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Hovudutval for oppvekst, kultur og omsorg	34/19	10.10.2019

Endeleg vedtaksrett i saka har: Hovudutval for oppvekst, kultur og omsorg

Dokument i saka:

Utskrift frå økonomisystemet

Bakgrunn for saka:

I fylgje økonomireglementet skal kvar avdeling gje hovudutvalet økonomirapport minst to gonger i året, 1 mai og 1 september.

Vurdering:

Saka er vurdert ut frå følgjande mål i økonomiplanen for 2019 – 2022. ... vi brukar det økonomiske handlingsrommet.

Pleie og omsorgstenesta

- Utifrå reiknskapet pr. 1.9 er det fremdeles eit overforbruk på posten fastløn. Vi går no gjennom heimelslista i heile sektoren for å forsikre oss om at den stemmer, samt å freiste å utnytte ressursane enda betre. Noko av overforbruket skuldast fremdeles feilkonteringar. Dette vert jobba med, men kan fyrst ferdigstillast når ein veit eksakt korleis organisasjonen skal sjå ut.
- I høve til posten overtid har denne blitt vesentleg mindre dei siste månadar. Dette skuldast kontinuerleg vurdering av behov for innleige samt utruleg fleksible arbeidstakerar.
- Vi har fremdeles kontinuerleg fokus på minus innleige ved fråvær. Det er ledige kortidsplassar men det er viktig å presisere at det er behovet til den enkelte brukar som styrer ressursbehova til ei kvar tid.
- På posten heilagdagstillegg er det og blitt ei skeivordeling i forbindelse med splitting av budsjett og dette skal rettast opp. Utbetaling av heilagdagstillegg er ein stor utgift. I den neste årsturnusen har vi derfor gjort eit insparingsiltak ved å ha helgebemannning på desse dagane. Målet er då å kome i mål i høve til budsjett.
- I høve til posten opphaldsbetaling er det eit etterslep og vil jevne seg ut etter kvart.
- På inntektsidamar vi fått refusjon frå staten på kr 254780. Dette er tilskot vi har fått i høve til dagtilbod for heimebuande eldre med demens, demensomsorgens ABC samt kompetansemidlar.

Konklusjon:

Hovudutvalet for oppvekst, kultur og omsorg tek økonomirapporten til pleie og omsorg til vitande.

Innstilling frå rådmannen:

Hovudutvalet for oppvekst, kultur og omsorg tek økonomirapporten til pleie og omsorg til vitande.

Handsaming i Hovudutval for oppvekst, kultur og omsorg - 10.10.2019

Samrøystes i samsvar med innstillinga frå rådmannen.

Vedtak i Hovudutval for oppvekst, kultur og omsorg - 10.10.2019

Hovudutvalet for oppvekst, kultur og omsorg tek økonomirapporten til pleie og omsorg til vitande.

Une Marit Aarbak Tungen	
Konstituert rådmann	Anne Veum
	pleie- og omsorgsleiar

Fyresdal kommune

Arkiv: 210
Saksmappe: 2019/734-2
Saksbeh.: Liv Johne Bakke
Dato: 27.09.2019

Saksframlegg

Økonomirapportering pr 01.09.19

Utvai	Utvai ssak	Møtedato
Hovudutval for oppvekst, kultur og omsorg	32/19	10.10.2019

Endeleg vedtaksrett i saka har:

Dokument i saka:

Rekneskapsrapport frå økonomisystemet

Bakgrunn for saka:

I økonomireglementet står det: Avdelingsleiarane skal minst pr. 1. mai og 1. september legge fram politisk sak til hovudutvalet om den økonomiske situasjonen.

Vurdering og konklusjon:

Barnehagen held seg innanfor den vedtekte ramma. Vi har innsparte lønsmidlar, grunna lågare barnetal og færre tilsette. Barnehagen oppfyller normen for grunnbemanning og pedagogisk bemanning.

Opphaldsbetalinga ligg noko under budsjett.

Innstilling frå rådmannen:

Økonomirapporten frå barnehagen pr. 1. september 2019 vert teken til vitande.

Handsaming i Hovudutval for oppvekst, kultur og omsorg - 10.10.2019

Samrøystes i samsvar med innstillinga frå rådmannen.

Vedtak i Hovudutval for oppvekst, kultur og omsorg - 10.10.2019

Økonomirapporten frå barnehagen pr. 1. september 2019 vert teken til vitande.

Une Marit Aarbak Tangen	
Konstituert rådmann	Liv Johne Bakke

Saksframlegg

Økonomirapportering 01.09.2019 avdeling kjøkken og vaskeri

Utval	Utvalssak	Møtedato
Hovudutval for oppvekst, kultur og omsorg	31/19	10.10.2019

Endeleg vedtaksrett i saka har:

Dokument i saka:

Utdrag frå agresso økonomi pr. 31.08.2019

Bakgrunn for saka:

Formannskapet skal ha rapport 2 gonger i året 01.05 og 01.09

Vurdering:

Spørsmålet/saka er vurdert ut frå følgjande mål i økonomiplanen for 2019 - 2022/måla i budsjettet for 2019 i avdeling for kjøkken og vaskeri

Konklusjon:

Rekneskapet må justerast innanfor rammene, men ligger innanfor budsjettet.

Innstilling frå rådmannen:

Den økonomiske stoda pr. 1.sept. 2019 i avd. kjøkken og vaskeri blir teke til vitande

Handsaming i Hovudutval for oppvekst, kultur og omsorg - 10.10.2019

Samrøystes i samsvar med innstillinga frå rådmannen.

Vedtak i Hovudutval for oppvekst, kultur og omsorg - 10.10.2019

Den økonomiske stoda pr. 1.sept. 2019 i avd. kjøkken og vaskeri blir teke til vitande

Une Marit Aarbak Tøngesland	
Konstituert rådmann	Liv Kathrine Lassemo

Saksframlegg

Endring i politisk delegeringsreglement - val til administrasjonsutvalet

Utval	Utvalssak	Møtedato
Kommunestyret	50/19	31.10.2019

Endeleg vedtaksrett i saka har: Kommunestyret

Dokument i saka:

Politisk delegeringsreglement

Bakgrunn for saka:

Grunna den politiske samansetninga etter haustens val har politisk leiing bedt om endring i det politiske delegeringsreglementet når det gjeld val av medlemar til administrasjonsutvalet.

Vurdering:

Kommuneloven seier fyljande om administrasjonsutval:

§ 25. Partssammensatte utvalg – administrasjonsutvalg.

- 1. Det skal i alle kommuner og fylkeskommuner opprettes ett eller flere partssammensatte utvalg – administrasjonsutvalg – for behandling av saker som gjelder forholdet mellom kommunen eller fylkeskommunen som arbeidsgiver og de ansatte. Utvalg etter første punktum kan erstattes med andre ordninger dersom dette får tilslutning fra minst tre fjerdedeler av de ansatte.*
- 2. Administrasjonsutvalget sammensettes av representanter for kommunen eller fylkeskommunen og de ansatte. De ansattes representanter velges av og blant de ansatte for to år av gangen. Flertallet i utvalget skal bestå av representanter for kommunen eller fylkeskommunen. Kommunestyret og fylkestinget velger selv kommunens eller fylkeskommunens representanter og utvalgets leder og nestleder blant disse.*
- 3. For de ansattes representanter gjelder de vanlige valgbarhetsregler, bortsett fra bostedskravet.*
- 4. For øvrig gjelder de samme bestemmelser som for andre faste utvalg.*

Pr. idag står det fyljande i politisk delegeringsreglement om administrasjonsutval:

«Administrasjonsutvalet er sett saman av 3 kommunestyrerepresentantar med tillegg av to representantar frå arbeidstakarane. Arbeidsgjevarrepresentantane bør ikkje vere tilsett i kommunen.»

Det er ynskje frå politisk leiing om å endre dette slik at ikkje alle arbeidsgjevarrepresentantane må vere kommunestyremedlemar.

Konklusjon:

Eit forslag til endring i det politiske delegeringsreglementet kan vere fyljande:

«Administrasjonsutvalet er sett saman av 3 representantar frå arbeidsgjevar, der minst ein må vere medlem i kommunestyret, og to representantar frå arbeidstakarane. Arbeidsgjevarrepresentantane bør ikkje vere tilsett i kommunen.»

Endringane gjeld frå ny valperiode.

Innstilling frå rådmannen:

Saka blir lagt fram utan innstilling.

Une Marit Aarbakk Tangen	
Konstituert rådmann	Eva Greivstad
	personalkonsulent

Saksframlegg**Endring i medlemstalet for råd for eldre og menneske med nedsett funksjonsevne (REMNF)**

Utval	Utalssak	Møtedato
Råd for eldre og menneske med nedsett funksjonsevne	10/19	22.10.2019
Kommunestyret	51/19	31.10.2019

Endeleg vedtaksrett i saka har: kommunestyret

Dokument i saka:

Mandat for REMNF
K-sak 99/15

Bakgrunn for saka:

Det har kome ynskje frå politisk hald om å redusere talet på medlemmer i REMNF frå 7 til 5 frå ny valperiode.

Dette er grunna i vanskar med å rekruttere medlemmer og varamedlemmer frå organisasjonar som representerer grupper av menneske med nedsett funksjonsevne.

Det har vore noko forfall til møta i løpet av året som har ført til at ingen av årets møte har vore fulltalige.

I dag er samansetjinga av REMNF slik:

- 3 medlemmer som pensjonistlaget kjem med framlegg om
- 3 medlemmer som representerer grupper av menneske med nedsett funksjonsevne
- 1 medlem frå kommunestyret

Vi kan ikkje sjå at det er sagt noko om talet på varamedlemmer til rådet. Dette bør avklarast.

Konklusjon:

Etter ynskje frå politisk leiing blir talet på medlemmer i REMNF redusert frå 7 til 5 slik:

- 2 medlemmer som pensjonistlaget kjem med framlegg om
- 2 medlemmer som representerer grupper av menneske med nedsett funksjonsevne
- 1 medlem frå kommunestyret

Talet på varamedlemmer bør vera minst det same som talet på medlemmer, dvs. 2 frå kvar gruppe og 1 frå kommunestyret.

Endringane gjeld frå ny valperiode.

Innstilling frå rådmannen:

Saka blir lagt fram utan innstilling

Handsaming i Råd for eldre og menneske med nedsett funksjonsevne - 22.10.2019

Framlegg frå Berit Gulbrandsen:

1. Rådet skal bestå av:
 - 2 medlemmer som pensjonistlaget kjem med framlegg om
 - 2 medlemmer som representerer grupper av menneske med nedsett funksjonsevne
 - 1 medlem frå kommunestyret
2. Fylle opp med faste representanter frå den sida som har nok representanter om den andre sida ikkje klarer å få nok til å site i rådet.
3. Om nokon har forfall og det ikkje er vararepresentanter frå same sida kan ein kalle inn frå den andre sida.
4. Utvalet vel sjølv leiar og nestleiar.

Samrøystes i samsvar med framlegget frå Berit Gulbrandsen.

Vedtak i Råd for eldre og menneske med nedsett funksjonsevne - 22.10.2019

1. Rådet skal bestå av:
 - 2 medlemmer som pensjonistlaget kjem med framlegg om
 - 2 medlemmer som representerer grupper av menneske med nedsett funksjonsevne
 - 1 medlem frå kommunestyret
2. Fylle opp med faste representanter frå den sida som har nok representanter om den andre sida ikkje klarer å få nok til å site i rådet.
3. Om nokon har forfall og det ikkje er vararepresentanter frå same sida kan ein kalle inn frå den andre sida.
4. Utvalet vel sjølv leiar og nestleiar.

Une Marit Aarbakk Tangen	
Konstituert rådmann	Gunn Tone Noraberg
	arkivleiar

Saksframlegg**Kompetanseplan i Fyresdal kommune**

Utval	Utvalssak	Møtedato
Arbeidsmiljøutvalet	15/19	18.09.2019
Administrasjonsutvalet	10/19	18.09.2019
Kommunestyret	52/19	31.10.2019

Endeleg vedtaksrett i saka har:**Dokument i saka:**

Vedlegg:

- 1 Utkast til kompetanseplan

Bakgrunn for saka:

Fyresdal kommune har ikkje tidlegare hatt ein kompetanseplan som me kunne bygge vidare på. Det har vore etterspurd frå både leiarar, arbeidstakarar og tillitsvalde. Kompetanseplanen skal inngå i kommunens øvrige planarbeid, og ha ein tydeleg forankring i budsjettarbeid og økonomiplan. Rullering av planen skal skje i samarbeid med tilsette og tillitsvalde, og vidare til politisk handsaming.

Kompetansebehovet vil vere i stadig endring. Dette på grunn av naturlege endringar i arbeidsstokken, rammevilkår som kjem frå sentrale hald eller andre behov i kommunen.

Kompetanseplanen vil vere eit nyttig verktøy for å sjå kva kompetanse kommunen har, kan bygge vidare på eller har behov for. Dette gjeld både på kort og lang sikt. Kva er vanskeleg å rekruttere og kva er lettare å rekruttere.

Det er viktig at medarbeidarane får nytte sin kompetanse på best mogleg vis. Dette sikrar kommunens kvalitet i tenestane. Kommunen har mange oppgåver og mål som skal løysast.

Både Arbeidsmiljølova og Hovudtariffavtala stiller krav til kommunens ansvar for opplæring. Det betyr at arbeidsgjevar har plikt til å tilby opplæring til tilsette, samt legge til rette for opplæring der det er trong for det.

Innstilling frå rådmannen:

Kompetanseplanen vert vedteke slik den ligg føre.

Handsaming i Arbeidsmiljøutvalet - 18.09.2019

Kompetansekartlegging, ynskje om oversikt over kva vi har og ikkje bare kva vi ikkje har.
Pkt. 7.1 planen må reviderast årleg, ikkje bør rullerast.
Side 12; 10 års behova for skule bør og stå på 5 år.

Vedtak i Arbeidsmiljøutvalet - 18.09.2019

Planen blir vedteken som den ligg føre med desse endringane.
Pkt. 7.1 planen «må revideras»t årleg, ikkje «bør rullerast».
Side 12; 10 års behova for skule bør og stå på 5 år.

Handsaming i Administrasjonsutvalet - 18.09.2019

Dei ulike leiarane må ha ansvar for oversikt over kompetansen i si avdeling, årleg revidering bør ligge som eit vedlegg til planen og ikkje inni planen.
Leiarane må orientere og involvere tilsette i kartlegging av kompetansebehov.

Vedtak i Administrasjonsutvalet - 18.09.2019

Planen blir vedteken som den ligg føre med desse endringane.
Pkt. 7.1 planen «må reviderast» årleg, ikkje «bør rullerast».
Side 12; 10 års behova for skule bør og stå på 5 år.
Dei ulike leiarane må ha oversikt over kompetansen i si avdeling, årleg revidering bør ligge som eit vedlegg til planen og ikkje inni planen.
Leiarane må orientere og involvere tilsette i kartlegging av kompetansebehov.

Une Marit Aarbakk Tangen	
Konstituert rådmann	Marit Seltveit
	personalkonsulent

Strategisk kompetanseplan for Fyresdal kommune

(21.05.2019 - versjon 1)

Kvalitetskontroll

Utarbeidet av	Personalkonsulent Marit Seltveit, Konst rådmann Une Marit Aarbakk Tangen, Utdanningsforbundet v/Monica Aas, Fagforbundet v/Stine Tuften Metveit
Dato	26.06.2019

Godkjent av	AMU/REMNF/ADMU/Kommunestyret
Dato	

Innhold

1.SAMMENDRAG	5
2.KOMPETANSEPLANENS FORANKRING OG AMBISJONER.....	6
2.1 Kommunale planar, reglement, avtaler, mål og føringar	6
2.2 Nasjonale mål, lovverk, retningslinjer og føringar	7
3.OVERORDNA MÅL OG FØRINGAR	8
3.1 Nasjonale mål, lovverk, retningslinjer og føringar	8
3.2 Avtaler, retningslinjer og føringar frå partane sentralt	8
4.KVA ER KOMPETANSE?	9
4.1 Kompetanse er:	9
5.KOMPETANSEANALYSE.....	11
6.KOMPETANSESTRATEGIER OG TILTAK	14
6.1 Strategi for å skaffe, utvikle, mobilisere og utvikle kompetanse	14
6.2 Tiltaksplanar	14
6.3 Læringsarenaer	14
6.4 Økonomiske rammebetingelsar	15
7.PLAN FOR EVALUERING OG OPPFØLGING AV KOMPETANSETILTAKA	16
7.1 Evaluering og oppfølging av den strategiske kompetanseplanen	16
7.2 Evaluering og oppfølging av strategier og tiltak.....	16

Innleiing

Målet med å lage ein kompetanseplan i Fyresdal kommune er å ha ein overordna strategi som dannar grunnlaget for kompetansebygging og utvikling i avdelingane.

Fyresdal er ein liten kommune, som kjennetegnas av at mange medarbeiderar har mange arbeidsoppgåver (spredt spekter av fagfelt) som skal løysast.

Fyresdal er ein liten kommune, som kjennetegnast av at mange medarbeiderar har mange arbeidsoppgåver (spredt spekter av fagfelt) som skal løysast.

Strategisk kompetanseplan inneber både rekruttering av ny og vidareutvikling av eksisterande kompetanse, sett i høve til kommunens mål.

Ein ambisjon er å ha god nok kompetanse i organisasjonen til å utføre og utvikle tenestane som til kvar ein tid er i kommunen.

Arbeidet med kompetanseplanen starta med å sende ut 13 spørsmål til alle avdelingsleiarar, desse vart svara på i saman med medarbeidarane på avdelinga. Personalkonsulenten har laga eit utkast som vart sendt ut til øvste leiargruppe og hovudtillitsvalde i Fagforbundet og Utdanningsforbundet, for så og møtast til diskusjon rundt planen.

Planen er sendt på høyringsrunde til alle tillitsvalde. Det kom inn eit utspel frå Utdanningsforbundet

Planen skal opp til politisk handsaming i AMU, REMNF, ADMU og Kommunestyret.

1.Sammendrag

Kompetanseomgrep.

Det er avgjerande å ha god forståing av kva kompetanse egentlig er for å lukkast med kompetanseplanlegging. Kompetanse er meir enn den formelle kunnskapen som er dokument gjennom utdanningssystem. Kompetanse er kunnskap, ferdigheit, haldning og evne som gjer det mulig å utføre aktuelle oppgåver i tråd med definerte krav og mål.

Linda Lai, Strategisk kompetanseledelse.

2. Kompetanseplanens forankring og ambisjoner

2.1 Kommunale planar, reglement, avtaler, mål og føringar

Kompetanseplanen skal vere eit verktøy og eit «levande» dokument for Fyresdal kommune, som gjev oversikt over eksisterande kompetanse og ressursar i avdelingane og behov for framtidig kompetanse og rekruttering.

Resultatet av spørjeskjemaet er presentera i skjema side

Fyresdal kommune sin visjon i kommuneplanen sin samfunnsdel er.

Fyresdal – gjer draumen levande

Gjennom handlekraft, fleksibilitet og utradisjonelle løysingar, skal Fyresdal vere ein framifrå stad å bu og virke.

Fyljande mål frå kommuneplanens samfunnsdel er relevante for kompetanseplanen:

- Auke folketalet for å trygge offentlege og private tilbod
- Helse og omsorg med helsefremmande, førebyggjande arbeid og fleire gode levekår for alle
- Skule og kultur skal spele ei nykkrolle i utvikling av kommunen
- Arbeide for å sikre gode kommunikasjons- og samferdselårer i Vest Telemark

2.2 Nasjonale mål, lovverk, retningslinjer og føringar

Rusta: Rett kompetanse på rett plass

Tilpasse kompetanse til nye krav til tenestane

Til dømes innan helse: samhandlingsreformen. Psykisk helse, kommunane skal få utvida ansvar.

Skule: statleg satsing av vidareutdanning for å nå måla.

Nytte: Nytte kompetanse vi allereie har i kommunen

Oversikt over kva vi har av kompetanse, nytte kompetanse på tvers av avdelingar.

Førebudd: Planlegge for turnover og rekruttere for kompetanse som fell bort.

Møte nye krav til kompetanse innanfor dei ulike områda i kommunen.

Alle leiarar må ha oversikt over behov og kompetanse på kort og lang sikt.

Planlegge for rekruttering når tilsette går av med pensjon, ved permisjonar, lengre sjukefråver eller når tilsette sluttar. Særleg viktig når det gjeld nødvendig spesialkompetanse.

Kompetanseheving: kartlegge behov i kommunen, planlegge og gje moglegheit for kompetanseheving for dei tilsette.

Planlegge med tanke på nye krav barnehageborn/elevar, brukarar med særskilte behov.

Vilkår for støtte til utdanning: vilkåra skal vere føreseieleg for arbeidstakar.

(permisjon, stønad til materiell, utteljing for auka kompetanse betaling av semesteravgift)

PPR

Prioritera i opplæringsplanen til AMU.

Satsingsområde:

Barnehagen: Spesialpedagog

Skulen: Vidareutdanning i Engelsk, Tysk. Basisfag for barnehagelærar

Reinhald: Fagarbeiderar på reinhald

Helse: Vernepleiarar, vidareutdanning i ulike fagfelt

Omsorg: Fagarbeiderar, sjukepleiarar, vidareutdanning i ulike fagfelt

Leiing: Alle leiarar skal ha tilstrekkeleg leiaropplæring

3. Overordna mål og føringar

3.1 Nasjonale mål, lovverk, retningslinjer og føringar

I stortingsmelding 25: «mestring, muligheter og mening» vert det hevda at ein av dei viktigaste utfordringane framover vert å sikra tilgang på tilstrekkeleg helse- og sosialpersonell.

NOU 2015:8 "Fremtidens skole" peikar på eit samfunn som blir meir komplekst, med større mangfald og raskare endringstakt. Utvalet peikar på at ein dei neste 20-30 åra må vektlegge fagspesifikk kompetanse, kompetanse i å lære, kompetanse i å kommunisere, samhandle og delta, og kompetanse i å utforske og skape.

Kompetanseløftet 2015 – ei nasjonal storsatsing på kompetanseheving innan omsorgsløftet 2015. Omsorgsløftet omhandla i tillegg til kompetanse både samhandling, forskning, omsorg med vekt på kultur og sosiale forhold og eit partnerskap med familie og lokalsamfunn. Målet var bl.a. 10 000 fleire årsverk innan omsorg.

Nasjonale føringar (regjering, direktorat). Eksempelvis krav om autorisasjon, krav til særskild kompetanse for å undervise i skulane og tal pedagogar i barnehagane.

3.2 Avtaler, retningslinjer og føringar frå partane sentralt

HTA kap. 3, pkt 3.3: Kompetanse – læring og utvikling. «... Arbeidsgiver og den enkelte arbeidstaker har hver for seg og i fellesskap et ansvar for å ivareta kompetanseutviklingen.»

HA del B, § 1-1: «... bidra gjennom godt samarbeid, medbestemmelse og medinnflytelse til ein omstillingsdyktig og serviceinnstilt kommunesektor til beste for innbyggjarane». Kompetanseutvikling er eit vesentleg viktig bidrag her.

KS har gitt ut «Skodd for framtida» som er eit refleksjonshäfte for utvikling av lokal arbeidsgjevarpolitikk. Kompetanse og rekruttering er ein av tre framtidsdiskusjonar i hæfte. Innbyggjarane sine behov for teneste er i endring, og me har avgrensa tilgang på arbeidskraft og yrkesgrupper. Me må difor tenke nytt om kompetanse og rekruttering for å møte behova i framtida.

I første utgåve av KS sin arbeidsgjevarstrategi «Stolt og unik» var tema «mangfald og inkludering» og «læring og utvikling» to av fem satsingsområde. kommune.

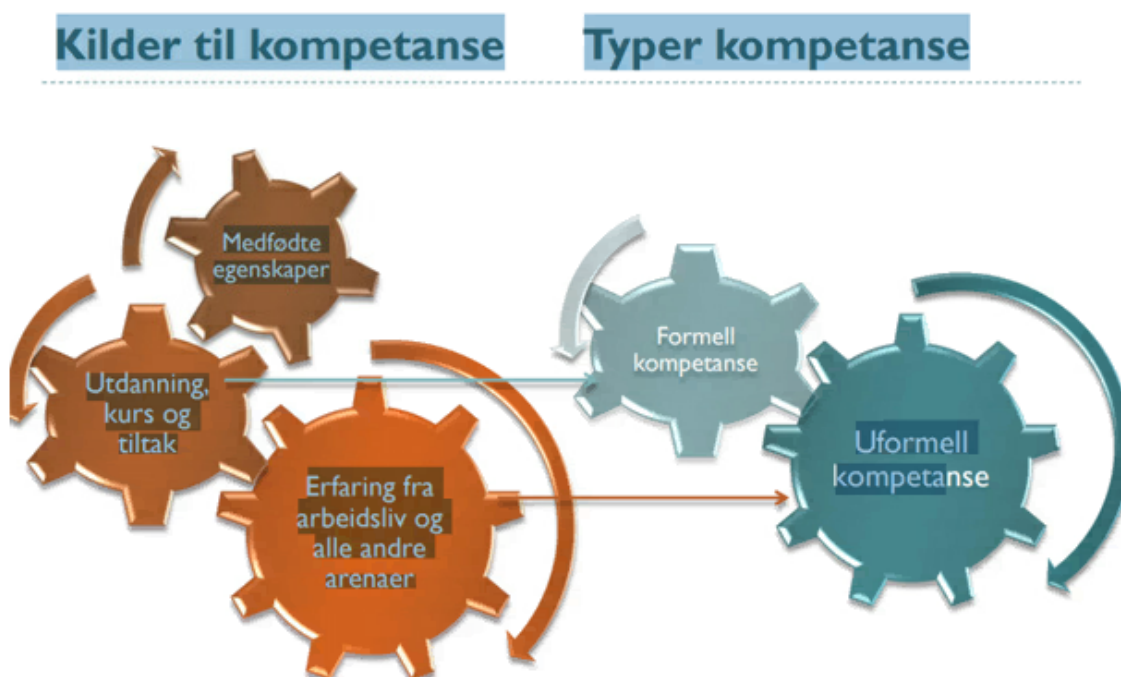
Ei ny heiltidserklæring mellom partane sentralt vart underteikna 28.09.15. Her er det også laga ein rettleiar for lokalt arbeid med heiltidskultur.

4. Kva er kompetanse?

4.1 Kompetanse er:

«Kunnskap, ferdigheter, haldningar og evner som passar til oppgåver og krav»

(Linda Lai, professor BI)

► 3 Professor Linda Lai, Handelshøyskolen BI (2012)

- Kompetanse handlar om «å vere i stand til»
- Kompetanse viser totalpotensialet ein person har – for å yte og utvikle seg
- Kompetanse er ikkje ein eigenskap, men må sjåast i høve situasjonar, mål og krav.
- Kompetanse eignar seg ikkje så godt for lagring, men får ein verdi gjennom det å bli bruka.
- Byggesteinane i kompetanse er kunnskap, ferdigheter, evner og haldningar.
- Kompetanse er ofte over fokusert på kompetansearbeid, medan haldningar er underfokusert
- Den mest verdifulle kompetansen er «taus» dvs vanskeleg å måle og setje ord på.
- Realkompetanse inneheld formell kompetanse (utdanning) og uformell kompetanse (erfaring).
- Organisasjonar får tilgang til kompetanse gjennom sine medarbeidarar.
- System, rutinar og databaser er ikkje kompetanse, men virkemiddel for å bruke kompetanse og legge til rette for utvikling og kvalitetssikring.

Relevante begrep:

Ein snakkar ofte om endringskompetanse, handlingskompetanse, tverrfagleg kompetanse og samhandlingskompetanse. Alle desse formene for kompetanse kan ein sjå ut frå kunnskap, ferdigheter, evner og haldningar.

Haldningar kan f.eks vere heilt avgjerande for om ein er i stand til å vere med på endringar, handle rett, sjå ut over sine egne oppgåver og samarbeide med andre.

5. Kompetanseanalyse

Kompetanseanalyse skal bidra til å klargjøre kva for kompetanse Fyresdal kommune treng for å nå sine mål, og kva for tiltak bør settast inn for å skaffe, utvikle eller mobilisere kompetanse.

Kompetanseanalyse inneheld 3 punkt:

1. Definere kompetansekrav – kva for kompetanse treng kommunen for å nå sine mål og utføre oppgåver? Kvalitet, kapasitet, sårbarheit
2. Analysere kompetanskapital – har kommunen tilstrekkeleg kompetanse for å oppfylle kompetansekrava? Blir viktig kompetanse bruka på ein god måte? Kva for kompetanse forvaltar vi gjennom dei tilsette og kva for kompetanse blir bruka?

Kommunens plikt til å yte tenestar og service ved hjelp av rett kompetanse, er som regel styrt av sentrale føringar, lovar og planar (t.d læreplanar)

3. Identifisere kompetansebehov – kva for kompetanse manglar vi, eller ikkje blir bruka?
 - Mobiliseringsbehov: Kva for kompetanse kan mobiliserast betre hjå dei tilsette? Utnyttast bedre?
 - Læringsbehov: Kva for kompetanse kan og bør utviklast hjå dei tilsette? Etter- og vidareutdanning.

Behov for å skaffe: Kva for kompetanse kan/bør skaffast gjennom rekruttering eller samarbeid med andre?

Eksisterande kompetanse må kartleggast og det må planleggast for framtida.

- Avdeling fellestenester
- Avdeling skule og kultur
- Avdeling helse og omsorg
- Avdeling pleie og omsorg
- Avdeling plan og teknikk
- Avdeling for kjøkken og vaskeri
- Fyresdal barnehage

Kompetanseplanlegging inneber arbeid med kompetanse etter målsetting i kap 3.4: rusta, nytte og førebudd.

Rett kompetanse på rett plass!

Desember 2018 vart det sendt ut spørreskjema til alle avdelingane, der leiarane har fått høve til å spele inn behov for kompetanse og ressursar på kort og lang sikt.

Fyljande spørsmål er svara på så lang som råd er:

1. Fins det kompetanseplan for di avdeling?
2. Kva for kompetanse har avdelinga i dag?
3. Kva for kompetanse treng avdelinga for å nå sine mål og for å utføre definerte oppgåver?
4. Kva for kompetanse manglar arbeidsplassen ut frå formelle krav til kompetanse?
5. Kva for kompetanse vil avdelinga mangle i løpet av næraste 5 år?
6. Blir rett kompetanse bruka på rett plass/måte?

7. Kva for kompetanse blir ikkje utnytta?
8. Har avdelinga ein bemanningsplan?
9. Kva for kompetanse manglar arbeidsplassen ut frå bemanningsplanen?
10. Fins denne kompetansen andre plassar i organisasjonen?
11. Fins det kompetanse på din arbeidsplass som kan bli nytta betre andre plassar i organisasjonen?
12. Kva for kompetanse kan bli utvikla hos våre medarbeidarar?
13. Ser du demografiske utfordringar som stiller krav til kompetanse knytt til din arbeidsplass?

Eksempel på nyttige svar:

- Kva kompetanse tilsette har som ikkje vert direkte nytta på avdelinga
- Kva kompetanse kommunen treg i løpet av dei neste fem år/naturleg turnover
- Kva kompetanse vi må vidare/etterutdanne for å fylle krav/mål for dei tilsette vi allereie har
- Utfordringar: eldrebylgje, ulike kulturar og språk, psykiatri, demens

Avdeling	Manglande kompetanse	Behov næraste 5 år	10 års perspektiv
Gimle skule	Logopedi	Alle undervisningsfag Veiledning og IKT	Alle undervisningsfag, særskilt fag som det er krav om stp for å undervise i.
Fyresdal barnehage	Logopedi, spesped	Pedagogar (om barnetalet aukar)	
Kjøkken og vaskeri	Institusjonskokk	Fagarbeider i reinhald og kokk	
Kultur		Fritidspedagogisk ungdomsleiing, leiing innan kulturskulen	Bibliotekutdanning
Pleie og omsorg	Sjukepleiar og Helsefagarbeider i tillegg med vidareutd i fagfelt som kreft, psykiatri, helsesjukepleiar	Vidareutd hjå helsepersonell innan kreft, diabetes, kols, smertelindring,	
Helse og omsorg	Kommunelege 1	Vidareutd innan fokehelse, psykiatri, digitalisering og velferdsteknologi, barn og unge	
Fellestenesta		Avtaleverk, arkiv, økonomi, jus og forvaltningsrett	
Plan og teknikk	Fagarbeider reinhald IKT	Byggesak, planarbeid, kart. Fagarbeider reinahld Driftsoperatør VA	

Avdeling	Kompetanse som kan brukast i andre avdelingar	Kompetanse ein kan vidareutvikle hjå dei tilsette
Gimle skule	Ergoterapeut, master frå Ås, barnehagelærer, assistentar	All vidareutdanning i fag som trengs, fagarbeiderar,
Fyresdal barnehage	Fagarbeiderar, assistentar	Pedagogar (om barnetalet aukar)
Kjøkken og vaskeri	Fagarbeider reinhald	Kokk, fagarbeider
Kultur	Assistentar, konsulent	Fritidspedagogisk ungdomsleiing
Pleie og omsorg	Assistentar, konsulent, fagarbeiderar	Helsefagarbeiderar, sjukepleiar, vidareutdanning i fleire fagfelt
Helse og omsorg	Assistentar, fagarbeiderar, sjukepleiar, reinhaldsfaget, barne- og undomsarbeider	Vidareutdanning i fleire fagfelt
Fellestenesta	Adm stillingar, oversetting, korrekturlesing, økonomi, arkiv	Avtaleverk, forvaltningsrett, digitalisering, økonomi, innkjøp, juss
Plan og teknikk		Kompetanse på VA, fagarbeider reinhald, juss

6. Kompetansestrategier og tiltak

6.1 Strategi for å skaffe, utvikle, mobilisere og avvikle kompetanse

Fyresdal kommune har starta å utarbeide ein kompetanseplan på grunnlag av ynskje, behov og for å handtere noverande og framtidig kompetanseutfordringar, samt etter svar på spørjeskjema.

- Rekruttering av relevant kompetanse (liten grad bruk av byrå osv)
- Kompetansetillegg som incentiv for utvikling av kompetanse
- Mobilisering ved at kommunen gjev moglegheit for å mobilisere kompetanse mellom ulike avdelingar. I nokre tilfelle er det opp til arbeidstakar, i andre tilfelle er det ut frå arbeidsgjevars behov.
- Det er ikkje i dag aktuelt å avvikle kompetanse.

6.2 Tiltaksplanar

Resultat av kompetansekartlegging vil ligge til grunn for planar på dei ulike avdelingane.

6.3 Læringsarenaer

KS-læring blir teken i bruk i løpet av 2019. Gjennomført startpakke april/mai med leiarane og superbrukarar. KS-læring kan nyttast for både intern og ekstern læring. Det er mål om å lage eit (ny)tilsett kurs, som alle tilsette i Fyresdal skal gjennomføre. I tillegg vil ein ha eit kurs som er tilpassa kvar avdeling, som skal vere gjennomført. Det vil vere tidsfristar på gjennomføring av kursa. Slik vert alle tilsette kjend med programmet og ein kan nytte seg av mange av dei andre kursa, det er i dag 2288 forskjellige nettkurs å velge i. Sentralt er passeringstest i legemiddel.

Systemet er eit nettbasera verktøy som er eigd og blir drive av kommunane i samarbeid med KS. Alle kommunane har tilgang og kan disponere verktøyet fritt. Dvs kvar kommune kan tilpasse undervisningsopplegg for sine tilsette, samtidig som ein kan dele denne med alle andre kommunar i landet.

6.4 Økonomiske rammebetingelsar

Fyresdal kommune sitt budsjett ligg som ei økonomisk ramme og avgrensing for kva som er mogleg å få til i kommunen. Det er i liten grad sett av midlar til kompetanseheving utanom AMU sin opplæringspott, som nå er på kr 200 000.

Det blir trekt eit skille mellom arbeidsgjevar sine behov for auka kompetanse og personleg karriere utvikling. Dette er faktorar som er med på avgjere om det blir gjeve permisjon med eller utan løn, stønad til ulike avgifter, permisjon og løn i praksisperiodar osv.

I tillegg har ein statlege kompetansemidlar, særleg i skulesektoren (UDIR midlar).

7. Plan for evaluering og oppfølging av kompetansetiltaka

7.1 Evaluering og oppfølging av den strategiske kompetanseplanen

Strategisk kompetanseplan skal vere eit verktøy for å ha oversikt over ressursane i kommunen. Planen er «levande» og bør rullerast kvar haust. Alle leiarar er ansvarlege for å kome med oppdateringar frå sine avdelingar.

7.2 Evaluering og oppfølging av strategier og tiltak

Ein foreslår at personalkonsulenten sender ut enkle spørreskjema til avdelingane årleg, på denne måten held ein planen oppdatert. Kompetanseplanen vert revidert kvart fjerde år.

Døme på enkelt spørreskjema:

Avdeling/dato	Kompetanse i Avdelinga i dag	Behov for kompetanse Kort sikt	Behov for kompetanse Lang sikt	Merknader
Assistent				
Fagarbeider				
Krav om høgskule				
Høgskule m vidareutd				
Master				

Skule:

Avdeling/dato	Kompetanse i Avdelinga i dag	Behov for kompetanse Kort sikt	Behov for kompetanse Lang sikt	Merknader
Assistent				
Fagarbeider				
Lærer				
Adjunkt				
Adjunkt m/tillegg				
Lektor				
Lektor m/tillegg				

Saksframlegg**Handlingsplan mot vald i nære relasjonar 2019-2023**

Utval	Utvalssak	Møtedato
Hovudutval for oppvekst, kultur og omsorg	37/19	10.10.2019
Råd for eldre og menneske med nedsett funksjonsevne	11/19	22.10.2019
Kommunestyret	53/19	31.10.2019

Endeleg vedtaksrett i saka har: Kommunestyret

Vedlegg:

1 Handlingsplan mot vald i nære relasjonar 2019-2023 av 06.06 2019

Bakgrunn for saka:

Vald i nære relasjonar er både alvorleg kriminalitet og eit angrep på grunnleggjande menneskerettar. Smerta over å bli utsett for vald frå ein person som står ein nær, kjem i tillegg til sjølv valden (www.regjeringen.no)

I regjeringa sin handlingsplan mot vald i nære relasjonar 2014 – 2017 «*Et liv utan vold*», vert kommunane oppmoda om å arbeide ut kommunale handlingsplanar mot vald i nære relasjonar. Fyresdal kommune har tatt denne oppmodinga til følgje og utarbeida ein handlingsplan mot vald i nære relasjonar.

Vurdering:

Spørsmålet/saka er vurdert ut frå følgjande mål i økonomiplanen for 2019 – 2022.

«Fokus på helsefremmande arbeid og gode levekår for alle»

I regjeringa sin handlingsplan mot vald i nære relasjonar 2014 – 2017 "*Et liv uten vold*" vert kommunane oppmoda om å lage kommunale handlingsplanar mot vald i nære relasjonar. Vald fører til mykje liding, og dei helsemessige verknadene kan bli omfattande og livstrugande. I tillegg til dei store verknadene for den einskilde, har valden og store negative økonomiske verknader.

I stortingsmelding nr 26 (2014 – 2015) "*Fremtidens primærhelsetjeneste – nærhet og helhet*", peikar Regjeringa mellom anna på ei styrking av arbeidet for å utvikle tenestene innan vald i nære relasjonar, og gjere dei kommunale helse- og omsorgstenestene betre i stand til å finne ut om vald og overgrep.

Alle kommunar er ved Lov om krisesenter av 01.januar 2010 (krisesenterlova) pålagt å syte for eit tilbod om krisesenter til personar som er utsette for vald i nære relasjonar eller truslar om vald i nære relasjonar. Denne lova gjev kvinner, menn og barn lik rett til hjelp.

Fyresdal kommune sin handlingsplan har ei heilskapleg tenking omkring vald i nære relasjonar.

Konklusjon:

Denne handlingsplanen tek føre seg vald i nære relasjonar mot barn, ungdom, vaksne, eldre og personar med nedsett funksjonsevne.

Planen har mest fokus på førebygging og minst fokus på behandling.

Kommunestyret vedtek «Handlingsplan for vald i nære relasjonar 2019 – 2023».

Innstilling frå rådmannen:**Handsaming i Hovudutval for oppvekst, kultur og omsorg - 10.10.2019**

Samrøystes i samsvar med innstillinga frå rådmannen.

Vedtak i Hovudutval for oppvekst, kultur og omsorg - 10.10.2019

Fyresdal kommune vedtek «Handlingsplan for vald i nære relasjonar 2019 – 2023» slik han ligg føre.

Handsaming i Råd for eldre og menneske med nedsett funksjonsevne - 22.10.2019

Rådet ynskjer at dette temaet blir med i kommuneinformasjonen som eit fast innslag.

Rådet meiner at det er eit stort savn å ikkje ha eit lokalt politi som er tilstades i bygda.

Vedtak i Råd for eldre og menneske med nedsett funksjonsevne - 22.10.2019

Fyresdal kommune vedtek «Handlingsplan for vald i nære relasjonar 2019 – 2023» slik han ligg føre.

Fyresdal kommune vedtek «Handlingsplan for vald i nære relasjonar 2019 – 2023» slik han ligg føre.

Une Marit Aarbakk Tangen	
Konstituert rådmann	Tron Armand Støle
	pedagogisk konsulent

2019

HANDLINGSPLAN MOT VALD I NÆRE RELASJONAR 2019-2023

06.06.2019

Føreord

Vald i nære relasjonar er både alvorleg kriminalitet og eit angrep på grunnleggjande menneskerettar. Smerta over å bli utsett for vald frå ein person som står ein nær, kjem i tillegg til sjølv valden (www.regjeringen.no) I regjeringa sin handlingsplan mot vald i nære relasjonar 2014 – 2017 «*Et liv uten vold*», vert kommunane oppmoda om å arbeida ut kommunale handlingsplanar mot vald i nære relasjonar.

I ljøs av Stortingsmelding 15 (2012 – 2013) «*Forebygging og bekjempelse av vold i nære relasjonar – Det handlar om å leve*» blei det sett ned ei arbeidsgruppe der desse var med:

- Liv Johre Bakke, avdelingsleiar/styrar i Fyresdal barnehage
- Sarke Veum, rektor/avdelingsleiar kultur
- Bjørn Håvard Olsen, lensmann
- Anne Veum, avdelingsleiar pleie og omsorg
- Tron Armand Støle, pedagogisk konsulent

I stortingsmelding nr. 26 (2014 – 2015) «*Fremtidens primærhelsetjeneste – nærhet og helhet*» heiter det mellom anna at Regjeringa vil styrke arbeidet for å utvikle tenestene innan vald i nære relasjonar, tydeleggjere ansvaret i lov, auke kompetansen og gjere dei kommunale helse- og omsorgstenestene betre i stand til å oppdage og overvinne overgrep. Fyresdal kommune sin handlingsplan mot vald i nære relasjonar har ein heilskapleg tenking kring vald i nære relasjonar.

Fyresdal kommune skal ha tiltak for å **førebyggje, oppdage og fylgje opp!**

Innhald

Føreord	1
Innhald	2
Samandrag	3
1 Innleiing	3
1.1 Definisjonar av vald	4
1.2 Planprosessen	4
1.4 Planavgrensing	5
2 Betre føre var. Om førebygging og synleggjering	5
2.1 Synleggjering	5
2.2. Ansvar	8
3 Tryggleik til å handle. Om kunnskap og kompetanse	8
4 Alle skal nåast. Om hjelpe- og behandlingstilbod ved mistanke om vald.	9
5. Lov og rett. Om straffeforfylging.	11
6 Saman blir me betre. Om samarbeid og samordning	12
7. Forslag til vegen vidare	15
8. Litteraturliste:	16

Samandrag

I regjeringa sin handlingsplan mot vald i nære relasjonar 2014 – 2017 *"Et liv uten vold"* vert kommunane oppmoda om å lage kommunale handlingsplanar mot vald i nære relasjonar.

Vald fører til mykje liding, og dei helsemessige verknadene kan bli omfattande og livstrugande. I tillegg til dei store verknadene for den einskilde, har valden og store negative økonomiske verknader.

I stortingsmelding nr 26 (2014 – 2015) *"Fremtidens primærhelsetjeneste – nærhet og helhet"*, peikar Regjeringa mellom anna på ei styrking av arbeidet for å utvikle tenestene innan vald i nære relasjonar, og gjere dei kommunale helse- og omsorgstenestene betre i stand til å finne ut om vald og overgrep.

Alle kommunar er ved Lov om krisesenter av 01.januar 2010 (krisesenterlova) pålagt å syte for eit tilbod om krisesenter til personar som er utsette for vald i nære relasjonar eller truslar om vald i nære relasjonar. Denne lova gjev kvinner, menn og barn lik rett til hjelp.

Fyresdal kommune sin handlingsplan har ei heilskapleg tenking omkring vald i nære relasjonar.

1 Innleiing

Pedagogisk konsulent har ført planen i pennen og lagt den fram og for arbeidsgruppa i møte 28.02 og 28.4. Det vert i møte 28.04.2019 einigheit om å sende ut planen på høyring.

Høringsgruppa består av:

- Avdeling helse, Fyresdal barnehage, Gimle skule, kulturkonsulen, psykisk helseteneste, heimesjukepleie, avdeling pleie og omsorg, politi, tannlege, NAV, PPT, ambulansen, Telemark lys (i høve inkludert busetting av flyktningar og via attføring) og barnevernet.

Målgruppa for planen er fyrst og fremst tilsette i Fyresdal kommune. Planen vil likevel bli tilgjengeleg for alle, som eit ledd i informasjon til innbyggjarane i Fyresdal kommune.

1.1 Definisjonar av vald

Den mest nytta definisjonen er:

"Vold er enhver handling rettet mot en annen person, som gjennom at denne handlingen skader, smerter, skremmer eller krenker, får den andre personen til å gjøre noe mot sin vilje eller slutte å gjøre noe den vil". (Per Isdal frå Alternativ til Vold).

- **Fysisk vald/mishandling** (slag, spark, innesperring, isolering, kvelartak)
- **Seksuell** (seksuelle overgrep eller truslar om dette)
- **Materiell vald** (knusing, øydelegging, kasting av gjenstandar, slag i vegg og dører)
- **Psykisk** (bruk av ord og stemme som kontrollerer, skadar eller krenker)
- **Økonomisk vald** (den eine parten vert nekta å ha kontroll over egne eller felles økonomi)
- **Latent vald** (vald som "ligg i lufta", ein spesiell stemning før eller etter ein episode)
- **Oppdragarvald** (brukt for å endra åtferd til barn og unge)
- **Vald mot det ufødde liv** (vald mot gravide og gravides vald mot seg sjølv og det ufødde liv)
- **Vald relatert til ære og ekstrem kontroll** (utøving av vald i frykt for å miste ære eller posisjon)
(www.politiet.no)

1.2 Planprosessen

Det blei sett ned ei arbeidsgruppe for utarbeiding av eit planforslaget. Vidare skal aktuelle avdelingar og partar takast med gjennom høyringsrunde.

Planen vert godkjent av arbeidsgruppa 06.06.2019.

Handlingsplanen for vald i nære relasjonar 2019 – 2023 vert vedteken i Fyresdal kommunestyre den 31.10.2019

1.4 Planavgrensing

Denne handlingsplanen tek føre seg vald i nære relasjonar mot barn, ungdom, vaksne, eldre og personar med nedsett funksjonsevne.

Planen har mest fokus på førebygging og minst fokus på behandling.

2 Betre føre var. Om førebygging og synleggjering.

Vald i nære relasjonar har eit stort omfang og går føre seg i alle sosiale lag, og er eit alvorleg samfunnsproblem både ut i frå kriminalitet-, helse-, likestilling- og oppvekstperspektiv.

Valden påfører betydelege lidingar, og dei helsemessige konsekvensane kan vere omfattande og livstruande. Valden har store samfunnsøkonomiske kostnader.

I regjeringa sin handlingsplan mot vald i nære relasjonar 2014 – 2017 *"Et liv uten vold"*, vert kommunane oppmoda om å utarbeide kommunale handlingsplanar mot vald i nære relasjonar. Førebygging av vald samt å motverke til vald i nære relasjonar gjennom å arbeida for eit tryggare, meir likestilt samfunn, er ei prioritert oppgåve for regjeringa. Vald i nære relasjonar er straffbare handlingar i strid mot norsk lov og grunnleggjande menneskerettar.

2.1 Synleggjering

Å avdekke vald er ikkje alltid lett. Fordi vald har så ulike uttrykk er det vanskeleg å seie kva for symptom ein skal sjå etter. Mange av symptoma fell saman med andre belastningar. Ver merksam om at nokre av teikna kan ha andre årsakar. Korleis kan ein til dømes sjå at eit spedbarn, ein trist familiefar eller ein engsteleg eldre pleietrengande med demens er eit offer for vald? Er det vald, eller er det noko heilt anna? Teikn på fysisk skade eller vald kan bortforklarast. Symptom på vald kan vere forvirrande.

Erfaringa er at det beste vi kan gjere er å bryte teiinga og tabuet. Denne handlingsplanen seier noko om kven som kan vera med å gjera noko, kva som kan gjerast, og kvar ein kan vende seg. Nokon kan vise fysisk uro og konsentrasjonssvikt, men kan og verke veldig omsorgsfulle, flinke eller vere stille.

Moglege teikn ein kan sjå etter: ver merksam på at fleire av teikna som er nemnd under spesifikke avsnitt og kan vere teikn på andre typar vald.

Teikn på omsorgssvikt og vanstell:

- Mangel på god hygiene i form av bleieskift, kroppsvask og klede
- Mangel på klede tilpassa ver og årstid
- Manglande oppmøte hos helse og tannhelse
- Unaturleg høgt fråvær frå skulen, redusert konsentrasjon og behov for søvn
- Mangel på næring, i form av ei god nistepakke hos skulebarn
- Gjentekne handlingar der barn tek mat eller pengar av andre
- Foreldre/omsorgspersonar som brukar rusmiddel/medikament
- Foreldre/omsorgspersonar som utøvar fysisk vald mot kvarandre
- Foreldre/omsorgspersonar som har psykiske lidningar

Teikn på seksuelle overgrep:

- Sår i munnen
- Har dårleg tannhelse og omfattande karies
- Vil ikkje gape, vanskar med å ha tannbørste i munnen
- Mangel på god hygiene i form av bleieskift og kroppsvask
- Barn som i stor grad «pleaser» vaksne eller barn, som gjer seg sjølv usynleg i sosiale samanhengar (Søftestad & Andersen, 2014 s.31), dei «perfekte» barna
- Barn med urovekkjande seksuell åtferd som skil seg ut frå det normale
- Mestringsstrategiar hos barn som bidreg til å skjule kva dei vert utsett for for omverda, t.d. «klovnen» i klassa eller barnet som presterer godt fagleg
- Emosjonelle problem som fylgje av traumatiserande barndomserfaringar
«To hovedkategorier er depresjon og angstlidelser, som kan vise seg som uro, engstelse, fobier, sosial tilbaketrekning, mangel på energi, oppmerksomhets- og konsentrasjonsvansker, kroppslig uro, dårlig selvtillit, søvnforstyrrelser og selvmordstanker» (Søftestad & Andersen, 2014 s.31)
- Emosjonelle problem kan føre til kjensler av skam, stigme og hjelpeløyse til eigen kropp og fører til rusmisbruk, spiseforstyrring, sjølvskading og risikofylt seksuell aktivitet (Søftestad & Andersen, 2014 s.31)
- Viser utagerande og utprøvande åtferd
- Kjem med konkrete utsegn
- Overgrepsutsette barn legg ut ulike «gulltrådar», bevisst eller ikkje bevisst, for å fange merksemda til dei vaksne (Søftestad og Andersen, 2014 s. 32)
- Er plagga av smerter frå kjønnsorganet som kan vera raudt og sårt, eller ha utflod og blod

Teikn på mishandling:

- Blåmerke, brot, brannsar, skalde, bitemerke, hovne områder, andre skader på kroppen
- Mange «vondtar»
- Frykt
- Valdeleg åtferd
- Generelt sein utvikling hjå barnet

Teikn på psykisk mishandling:

- Er sosial tilbaketrekt
- Har uvanleg sterkt sinne
- Har låg sjølvtilitt
- Lir av spiseforstyrning
- Har angst og depresjonar
- Prøvar å rømme
- Seinare utvikling enn normalt, både fysisk og psykisk

Kjønnslemlesting, sentrale opplysningar og risikofaktorar:

- At mor til jenta er kjønnslemlesta
- At andre kvinnelege slektningar i utlandet eller heimlandet er kjønnslemlesta
- At familien som nyleg er komen til landet planlegg å reise til heimlandet med jenta, eller at jenta skal reise til besteforeldra i utlandet
- At foreldra søker skulen om forlenga ferie for jenta eller har fått løyve til forlenga ferie
- Foreldra sine haldningar til kjønnslemlesting

Offentleg tilsett har plikt til å avverje kjønnslemlesting om dei mistenkjer at inngrep planleggjast. Dei skal og sikre nødvendig helseomsorg til jenter og kvinner som alt har blitt utsett for kjønnslemlesting. **NB!** Det er ikkje straffbart å vera kjønnslemlesta.

Tvangsekteskap:

- Å tvinge nokon til å inngå ekteskap er forbode etter norsk lov, og krenkjer grunnleggjande menneskerettar. Tvangsekteskap vert i dag definert som ein del av fenomenet vald i nære relasjonar. Alle offentlege instansar og tenester som får opplysningar som skaper uro for at barn skal giftast bort, har opplysningsplikt til barnevernstenesta og politi. Desse varsla skal gå utan at familien er informert.

2.2. Ansvar

Den einskilde innbyggjar:

Den einskilde innbyggjar har, etter evne, plikt til å hjelpe ein person som openbart står i fare til å miste livet eller bli påført skade på kropp og/eller helse.

Avdelingane i Fyresdal kommune:

Alle offentleg tilsette er pålagt ved lov å melde frå til politiet og/eller barnevernet ved mistanke om vald eller overgrep.

3 Tryggleik til å handle. Om kunnskap og kompetanse.

Avverjeplikta trør inn når ein held det for sikkert eller mest sannsynleg at ein aktuell straffbar handling vil bli utført eller er utført.

Opplysningsplikt går framom teieplikt (i alvorlege tilfelle kan og teieplikta bli sett til sides). Opplysningsplikt er eit sjølvstendig ansvar. Det trør inn når du har grunn til å tru at nokon vert utsett for vald.

Vald er kriminelle handlingar som skal handterast av politiet. Det er ikkje ditt ansvar å skaffe bevis for at vald skjer. Har du mistanke, meld frå til politiet, og det er politiet sitt ansvar å undersøkje tilhøva. Dersom du ikkje er offentleg tilsett kan du vere anonym. Offentlege tilsette kan ikkje vere anonyme. Har du mistanke om omsorgssvikt når det gjeld personar under 18 år, meld frå til barnevernet. Her gjeld det same om anonymitet som hjå politiet. Barnevernet vil spørje deg om du vil vere anonym eller ikkje. Og i slike saker er det nok med mistanke om omsorgssvikt for å melde i frå, barnevernet vil setje i verk nødvendige undersøkingar.

Har du mistanke om omsorgssvikt for vaksne og eldre heimebuande pleietrengande, meld frå anten til heimetenesta eller til legekantoret. Kommuneoverlegen har løyve til å koma på umelde heimebesøk dersom det skulle vere nødvendig.

Dersom du ikkje er offentleg tilsett og synes at dette er vanskeleg, kan du søkje råd og rettleiing utan atterhald hjå til dømes:

[Psykisk helseteneste \(97561574 eller 48206598 på dagtid\)](#), [prostidiakon \(91113580\)](#), [fastlegen din](#), eller andre offentlege tilsette du har tillit til.

4 Alle skal nåast. Om hjelpe- og behandlingstilbod ved mistanke om vald.

Nyttige kontaktpunkt til hjelp og nytte:

Namn	Telf.	E- post	Nettside	Diverse
Alarmtelefon for barn og unge	116 111	alarm@116111.no	www.116111.no	15.00-08.00 Døgnope helgar og hellagdagar
Barnevern-samarbeidet i Vest - Telemark	35055400			Måndag-fredag 09.00-15.00
Barneverns-vakt for Telemark	90053304			Måndag-fredag 16.00-08.00 helg og heilagdagar : Heile døgnet
Alternativ til vold	35559800	telemark@atv-stiftelsen.no	Atv-stiftelsen.no	Måndag-fredag 09.00-15.00
Din utvei			www.dinutvei.no	Nasjonal veiviser ved vold og overgrep
Familiekontoret i øvre Telemark	35068850	Familiekontoret.ovre.telemark@bufetat.no	www.familievern.no	
Helsestasjon/ For ungdom	35067304		www.fyresdal.kommune.no	
Kirkens SOS	22400040	Post@kirkens-sos.no	www.kirkens-sos.no	
Fyresdal legekantor	35067300		www.fyresdal.kommune.no	
Krisesenter	35503800	post@krisesenteretitelemark.no	www.Krisesenteretitelemark.no	Ope heile døgnet Alle dagar
Legevakt	116117		www.fyresdal.kommune.no	Ope heile døgnet
Overgrep.no			www.overgrep.no	Ope heile

				døgnet
--	--	--	--	--------

Overgrepsmottaket i Telemark	116117 – be om Skien	Skien interkommunale legevakt		Ope heile døgnet
Politiet	02800 / 112		www.Politiet.no	
Røde kors «Kors på halsen»	80033321 Chat	Mailkontakt krev Registrering og Pålogging	www.Korspåhalsen.no	Alder opp til 18 år. Måndag-fredag 14.00-22.00
Røde Kors telefon om tvangsekteskap og kjønnslemlestelse	81555201	Info. Tvangsektenskap.no	Rodekors-telefonen.no	Måndag-fredag 09.00-16.00
SEIF (selvhjelp for innvandrere og flyktninger)	22034830	seif@seif.no	www.seif.no	
Senter mot Incest og seksuelle overgrep i Telemark (SMISO)	35588880	post@smstelemark.no	www.Smstelemark.no	Måndag-fredag 09.00-15.00
Skulehelsetenesta	35067304		www.fyresdal.kommune.no	Måndag-fredag Dagtid
StineSofies Stiftelsen	37294090	post@barnerett.com	www.stinesofiesstiftelsen.no	
Tannklinikken i Seljord	350050159		www.Tanlege.nu	
Ung	116111		www.ung.no	
Vern for eldre	80030196		www.vernforeldre.no	«Utrygghet har ingen aldersgrense»

5. Lov og rett. Om straffeforfylging.

Det er viktig å plassere ansvaret der det høyrer heime - hjå overgripar. Ansvars plasseringa skjer i hovudsak ved at skuldspørsmålet vert stadfesta i ei rettssak. Valdsutøvar får ein dom og straff for overgrepa som er gjort.

Riksadvokaten har i rundskriv frå 2008 gitt detaljerte retningslinjer for politiet og påtalemakta si handtering av saker om familievald, gjennom heile straffeprosessen. Kravet om effektiv innsats på saksområdet vert uttalt av riksadvokaten i «Mål og prioriteringer for straffesaksbehandling i 2013» (Rundskriv nr.1/2013): *«Det er fortsatt behov for å iverksette tiltak for å betre oppklaringen av voldssaker. Særlig oppmerksomhet bør rettes mot vold i nære relasjonar.»*

Vald i nære relasjonar kan inngå i den kategori saker som vert gitt forrang dersom det er knappe ressursar. Desse sakene skal oppklarast så langt råd er, med kortast mogleg liggetid både hjå etterforskar og jurist.

Strafferammar:

Seksuallovbrot: Kan straffast med opp til 21 års fengsel.

Vald i form av trugsmål/tvang kan straffast med alt frå bot og opp til, i dei grovaste tilfella, fengsel i 10 år.

Menneskehandel kan straffast med alt frå bot og opp til fengsel i 10 år. Slaveri kan straffast med opp til 21 års fengsel.

Vald mot lekam kan straffast med alt frå bot og opp til fengsel i 15 år. Ved dødsfall er høgste straff 21 års fengsel.

Vald mot materiell (skadeverk) kan straffast med alt frå bot og fengsel opptil 6 år.

Foto: Pixbay.com

6 Saman blir me betre. Om samarbeid og samordning.

Mål og visjonar:

Fyresdal kommune sin visjon er: ***Fyresdal kommune skal vere ein valdsfri kommune.***

Måla i denne handlingsplanen byggjer på §3 i folkehelselova.

Folkehelselovas §3:

«Samfunnets innsats for å påvirke faktorer som direkte eller indirekte fremmer befolkningens helse og trivsel, forebygger psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse, eller som beskytter mot helsetrusler, samt arbeid for en jevnere fordeling av faktorer som direkte eller indirekte påvirker helsen.»

DET ER LOVPÅLAGT Å LEVERE POLITIATTEST FOR ARBEIDSTAKARAR SOM SKAL JOBBE MED BARN OG PLEIETRENGANDE.

FRIVILLIGE ORGANISASJONAR BØR OG KREVJE POLITIATTEST (grunna eit førebuande og moralsk perspektiv).

Det er ein føresetnad/lovpålagt at alle som utfører oppgåver som inneber eit tillits- eller ansvarstilhøve ovanfor mindreårige eller hjelpetrengande menneske viser fram ein politiattest utan merknader ved tilsetjing og engasjement.

TILTAKSPLAN FOR FYRESDAL KOMMUNE:

Meininga med denne handlingsplanen er at innsatsen på området vald og overgrep skal sikra eit hjelpetilbod som er kunnskapsbasert og samordna på kommunenivå. Vidare er handlingsplanen sitt føremål å førebygge, avdekke og varsle om misshandling om vald.

Kva skal gjerast?	Kven har ansvaret for gjennomføring?
Vidareføring av kompetanse: • Opplæring i kva vi skal sjå etter • Kva gjer vi med det vi ser/høyrer? – rutinar for å melda saka vidare • Opplæring i konsekvensane av det å leve med vald • Opplæring i korleis snakke med barn om vald og overgrep	Alle tilsette i dei aktuelle avdelingane
Stille «rutinespørsmål» om vald og overgrep: • I samband med svangerskapskontroll, NAV, fastlege, barnevernstenesta, skulehelsetenesta, flyktningsstenesta, tannhelsetenesta og andre aktuelle tenester	Alle tilsette i dei aktuelle avdelingane
Førebyggjande tiltak i barnehage/skule mot vald og overgrep: Arbeide for eit opnare samfunn om temaet. Gjere det enklare for barn og unge å tore seie frå. Snakke med barn og ungdom om kjensler: • Psykologisk førstehjelp • Utsette barn/ungdom får tilbod om samtale. • Vurdere etablering/hjelp til etablering av sjølvhjelpsgrupper. • Nytte kriseportalen.no	Barnehage/skule (SFO) Helsestasjon/Psykiatritenesta Barnehage/skule (SFO)
Førebyggje vald mot eldre personar med	

og personar med nedsett funksjonsevne: • Opplæring av tilsette som jobbar inn mot desse gruppene. • Rutinar for korleis ein melder slike saker vidare. • Bruk av opplæringspakka «ESS-etikk, samliv og seksualitet» som tek føre seg område som folkeskikk, utvikling av kroppen, hygiene, kjærast, prevensjon og meir.	Alle tilsette i dei aktuelle avdelingane
Samarbeid fritidstilbod, ideelle organisasjonar • Gode samhandlingsarenaer i kommunen, for blant anna idrettslag, kultur, interesseorganisasjonar, kyrkje.	Assisterande rådmann
Rettleiing av føresette • Gje føresette og vaksne gode verktøy i rolla som føresette.	Helsestasjonen Psykisk helse/rus Skule (SFO) Barnehage Barnevern
Kvar avdeling i Fyresdal kommune har sin eigen tiltaksplan i høve dette temaet. Denne skal tilsette vere godt kjent med.	Avdelingsleiar

Denne tiltakslista kan supplerast eller endrast på møte, eller ved å nytte fristen!

Foto: Pixbay.com

7. Forslag til vegen vidare

- Fyresdal kommune krev at frivillige organisasjonar skal stadfeste at alle personar som arbeider med barn, unge og pleietrengande, har gyldig politiattest for å kunne bli tildelt kommunale midlar om dei søker slike.
- Fyresdal kommune går gjennom sine lister over tilsette og sjekkar ut at dei som skal levere politiattest, har levert.
- Denne planen må oppjusterast/reviderast ein gong i kvar valperiode.
- Denne planen skal kontinuerleg haldast kjent for dei tilsette. Dette er spesielt viktig ved tilsetjing av nye arbeidstakarar.
- Planen skal og gjerast kjent for foreldre/føresette og pårørande.

Foto: Pixbay.com

8. Litteraturliste:

- Hammerlin, Y. og Leer-Salvesen, P. (2014). «*Voldens ansikter – en dialog om ondskap, ansvar og håp*» Oslo: Cappelen Damm Akademisk
- Handlingsplan. «*Et liv uten vold – Handlingsplan mot vold i nære relasjoner 2014 – 2017*». Oslo: Justis- og beredskapsdepartementet
- Handlingsplan. «*Handlingsplan mot tvangsekteskap og kjønnslemlestelse (2012)*». Oslo: Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet.
- Meld. St. 15 (2012-2013). «*Forebygging og bekjempelse av vold i nære relasjoner – Det handler om å leve*». Oslo: Det kongelige justis- og beredskapsdepartement.
- Myhre, M.C., Borchrevink, C., Sommerfeldt, M.B. (2015) «*Oversikt over rutineguider og kartleggingsverktøy for vold i nære relasjoner.*» Oslo: Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress.
- Stine Sofies Stiftelse. Veileder: «*Barn som voldsofre*»
- Søftestad, S og Andersen, I.L. (2014). «*Seksuelle overgrep mot barn. Traumebevisst tilnærming.*» Oslo: Universitetsforlaget.
- «*Tiltaksplan for å bekjempe vold og seksuelle overgrep mot barn og ungdom – En god barndom varer livet ut (2014-2017).*» Oslo: Barne- likestillings- og inkluderingsdepartementet.

Saksframlegg**Ny sak om betraktningar kring kontrollutvalets handtering av varslingssak**

Utval	Utvalssak	Møtedato
Arbeidsmiljøutvalet	16/19	18.09.2019
Administrasjonsutvalet	11/19	18.09.2019
Kommunestyret	54/19	31.10.2019

Endeleg vedtaksrett i saka har: Kommunestyret**Dokument i saka:**

Vedlegg:

- 1 Nytt utkast til varslingsrutine

Bakgrunn for saka:

Kontrollutvalet i Agder og Telemark har 11.02.19 motteke eit brev frå ein av varslarane i ei varslingssak mot rådmannen i 2014/2015. Kontrollutvalet har sendt sine tankar kring varslingssaka til kontrollutvalet i Fyresdal kommune. Kontrollutvalet i Fyresdal har i møte 28.02.19 fatta eit slikt vedtak:

«Kontrollutvalet sender dokumenta i saka over til administrasjonsutvalet med ei oppmoding om at det innarbeidast i varslingsrutina for kva som gjerast om det varslast på øvste leiar i kommunen. Kontrollutvalet ber og om at det vurderast om kontradiksjonsprinsippet for varslar blir tatt inn i rutina.»

Saka var til handsaming i Administrasjonsutvalet 15 mai. Saka vart då sendt attende til administrasjonen for meir saksutgreiing kring kotradisjonsprinsippet.

I kontakt med KS Advokat så er varslingsrutina endra. Kontradiksjonsprinsippet gjeld også varslaren, om det er slik at den det blir varsla mot kjem med nye opplysningar i saka. Dvs kjem det nye opplysningar i saka så har både varslaren og den det blir varsla mot rett til å uttale seg og forsvare seg mot påstandane.

Slik kan motsvara gå fram og tilbake så lenge det er nye opplysningar i saka og til arbeidsgjevar har konkludera.

Innstilling frå rådmannen:

Varslingsrutina vert godkjend slik den ligg føre.

Handsaming i Arbeidsmiljøutvalet - 18.09.2019

Samrøystes som innstilling.

Vedtak i Arbeidsmiljøutvalet - 18.09.2019

Varslingsrutina blir godkjend slik den ligg føre.

Handsaming i Administrasjonsutvalet - 18.09.2019

Samrøystes som innstilling.

Vedtak i Administrasjonsutvalet - 18.09.2019

Varslingsrutina blir godkjend slik den ligg føre.

Une Marit Aarbakk Tangen	
Konstituert rådmann	Marit Seltveit
	utvalssekretær

1 Varslingsrutinar

Arbeidsmiljølova § 2-4:

"Arbeidstakar har rett til å varsle om kritikkverdige forhold i verksemda. Arbeidstakars framgangsmåte ved varslinga skal være forsvarlig. Arbeidstakar har uansett rett til å varsle i samsvar med varslingsplikt eller verksemda sine rutinar for varsling. Det same gjelder varsling til tilsynsmyndigheter eller andre offentlige myndigheter. Arbeidsgjevar har bevisbyrden for at varsling har skjedd i strid med denne bestemmelsen"

Varsling

Fyresdal kommune ynskjer å ha ein open kultur for gode ytringar. Det ~~Tilsette/folkevalde~~ skal så fort ein får kjennskap til noko uregelmessig, gje melding om dette til næraste overordna, ~~tilsette~~ går tenesteveg. ~~dei folkevalde sin overordna er ordføraren.~~ Tillitsvald og/eller verneombod bør kontaktas. Alle har eit sjølvstendig ansvar for å ta opp med overordna kritikkverdige tilhøve ein får kjennskap til på arbeidsplassen, og som ikkje er i samsvar med kommunen sine etiske retningslinjer. ~~Folkevalde som blir kontakta av tilsette om kritikkverdige forhold bør be om at dei går tenesteveg.~~ Varsling er med på å kvalitetssikre verksemda. Kritikk og varsling vert beskytta gjennom ytringsfridom jf. grunnlova. Varslarane er engasjerte medarbeidarar som vil kommunens beste. Ein bør prøve å løyse alle saker på lågast mogeleg nivå, **fyrst med ei samtale mellom involvera paratar.**

Kva er varsling ?

Varsling er å vidareformidle opplysningar om kritikkverdige tilhøve til nokon som sjølv kan stoppe, eller hjelpe til at dei kritikkverdige tilhøva stoppar. Kritikkverdige tilhøve kan vera lovbrøt, brøt på etisk eller internt regelverk, mobbing eller anna uetisk eller kritikkverdig åtferd.

Eksempel på kritikkverdig åferd:

- Arbeidstilhøve som er ei fare for liv og helse
- Mobbing og trakassering
- Korrupsjon
- Maktmisbruk
- Underslag og tjuveri og økonomiske
- Brøt på teieplikta
- Diskriminering

Du har rett til å varsle.

Lova gjev deg rett til å varsle. ~~Tilsette/folkevalde vert oppmoda om å nytte denne retten dersom kritikkverdige tilhøve vert oppdaga.~~ **Varsling er for at kritikkverdige forhold kan rettast opp.**

Korleis kan du varsle?

Varsling skal vera forsvarleg. Med det meiner ein at ein som regel bør varsle internt før ei eventuell offentlig varsling. Offentleg varsling er forsvarleg når intern varsling ikkje fører fram, eller når intern varsling ikkje er tenleg for varslaren.

Sakas innhald avgjer kven som skal varslast.

Uansett er det alltid ansvarleg å varsle ein eller fleire av desse, i prioritert rekkefylje:

1. Næraste og / **eller linjeveg øvste leing**
2. Tillitsvalde
3. Verneombod
4. Arbeidsmiljøutvalet
5. Administrasjonsutvalet

6. Offentlege tilsyn eller mynde (kontrollutvalet, revisjonen, arbeidstilsynet, fylkesmannen m.m)

~~Tilsette/folkevalde med varslingsplikt handlar alltid ansvarleg når varselet er i tråd med varslingsplikta.~~

Dersom det ikkje vert gjeve tilbakemelding eller reaksjon innan kort tid etter varselet, vert du oppmoda til å varsle rådmannen.

Dersom varslinga gjeld øvste administrative leiar, rådmannen, skal varslinga sendast ordførar. Ordførar rettar førespurnad om bistand i form av setterrådmann, som må godkjennast av kommunestyret.

Ekstern varsling

Du har til ei kvar tid rett til å varsle det offentlege mynde og tilsyn om tilhøve som er relevante for desse. Varsling til media bør vera eit alternativ som berre vert nytta når alle andre kanalar er forsøkt utan resultat.

Form på varslinga

For din eigen del, og for kommunens del bør varslinga vera skriftleg. Dersom varslinga ikkje er skriftleg bør du likevel notere ned kven du varslar og når du gjer det. Eige skjema finn du på intranett.

Med omsyn til kravet om forsvarlig handsaming, bør formuleringa vera sakleg, konkret og nøktern.

E-post er ikkje sikker kommunikasjon, og derfor ikkje å anbefale.

Når du har varsla

Leiinga har ansvar for oppfølging av saker som er varsla, uavhengig av korleis og til kven du har varsla.

1. Undersøkje grunnlaget for varslinga. Det gjerast f.eks ved intervju av alle involverte partar. Det skal ryddast opp i dei varsla tilhøva. Varslaren skal ha melding innan 1 veke.
2. Den det blir varsla mot skal snarast og før vidare handsaming av saka bli orientert om kva varslinga gjeld, og få høve til å gje si forklaring av saka, sjå pkt 1. Om det her kjem nye opplysningar, skal varslaren bli orientera om det og gje sin forklaring på eventuelle nye opplysningar i saka. Dvs både varslaren og den det blir varsla mot skal få høve til å gje sin forklaring ved nye opplysningar i saka.
3. Dersom kritikk og varsel visar seg å vera grunnlause, skal likevel varslaren ha ei forklaring.
4. Leiinga har ansvar for å ta vare på både varslar og den som eventuelt er ramma av varselet eller kritikken.

Forbod mot å straffe varslaren !

Jamfør arbeidsmiljølova er det forbode å straffe eller sanksjonere mot tilsette som har varsla, eller har som mål å varsle. Straff av varslarar medfører erstatningsansvar for verksemda. Varslarar som opplever slikt må orientere øvste leiar om tilhøva, som må handsame saka med ein gong.

Anonymitet og diskresjon

Varsling bør vera open då det vil vera betre for sakshandsaminga, men det kan og varslast anonymt. Varslarens identitet er uansett eit tilhøve som skal handsamast med diskresjon av alle involverte partar. Varslaren sin identitet skal i alle høve ikkje gjerast kjent utan varslaren sitt samtykke.

SKJEMA FOR INTERN VARSLING

Eg vil varsle om fyljande kritikkverdige forhold:

Eg har fyljande forslag til kva som kan gjerast:

Varsla av:

Dato:

.....

.....

Saksframlegg**Samanslåing av forliksråda i Vest-Telemark**

Utval	Utvalssak	Møtedato
Formannskap	43/19	02.10.2019
Kommunestyret	55/19	31.10.2019

Endeleg vedtaksrett i saka har: kommunestyret

Dokument i saka:

Brev frå lensmann Sigrid Dahl

Bakgrunn for saka:

Fyresdal kommune har mottatt eit brev frå Sigrid Dahl, lensmann i Midt- og Vest-Telemark, og Aase Haukås Gjerde, leiar felles eining for sivil rettspleie i Sør-Øst.

I dette brevet kjem det fram fylgjande informasjon:

Midt- og Vest-Telemark lennsmannsdrift har ansvar for sekretariatsfunksjonen for forliksråda i Vinje, Tokke, Fyresdal, Seljord, Kviteseid, Bø, Sauherad og Nome.

Jamført domstollova skal det «i kvar kommune.... vere eit forliksråd».

Kommunar som har same sekretariat for forliksråda og ligg i same domssokn kan på visse vilkår ha felles forliksråd, jf. lovens § 27 siste ledd.

I dag har Seljord og Kviteseid felles forliksråd, det same har Bø og Sauherad.

Grunna geografiske avstandar i lensmannsdistrikta er sekretariatsfunksjonen fordela på tre namsfullmektigar i Midt- og Vest-Telemark.

I Prop. 133 L (2018-2019) Endringar i tvisteloven (verdighensene) foreslår regjeringa å endre verdigrensa for obligatorisk forliksrådsbehandling, behandling etter reglane om småkravprosess og anke over dom i saker om formueverdier. Verdigrensa er i dag på 125 000,- og har stått uendra sidan tvistelovens vedtaking. Verdigrensa for obligatorisk forliksrådsbehandling blir foreslått heva til 200 000,-. Det blir foreslått at verdigrensa for krav om behandling etter reglane om småkravprosess blir heva til 250 000,-. Ved anke over dom i saker om formueverdier blir det foreslått at krav om lagmannsrettens samtykke skal gjelde der ankerstanden verdi er mindre enn 250 000,-.

I høringsnotatet går det fram at forslaget om å heve beløpsgrensa «vil bidra til at tingretten i større grad avlastast frå saker som involverer små eller mindre økonomiske verdier. Det vil vere billigare både for partane og for samfunnet dersom fleire saker kan bli løyst i forliksrådet».

Vidare viser samfunnsutviklinga at gjeldsbyrden aukar blant norske borgarar. Dette vil auke talet på saker til forliksråda. Dette inneber at fleire og større saker vil gå for forliksrådet framover, og behovet for rettslig kompetanse blant forliksrådsmedlemmane vil auke sidan kompleksiteten i sakene vil auke tilsvarande.

Konklusjon:

Fyresdal kommune har mottatt eit brev frå Sigrid Dahl, lensmann i Midt- og Vest-Telemark, og Aase Haukås Gjerde, leiar felles eining for sivil rettspleie i Sør-Øst.

Det er eit ynskje om at Vest-Telemark kommunane slår seg saman for eit felles forliksråd i Vest-Telemark. I brevet står det også at det er eit alternativt forslag at forliksråda i Vinje, Tokke og Fyresdal slår seg saman.

Innstilling frå rådmannen:

Fyresdal kommune er negativ til ein samanslåing av forliksråda i Vest-Telemark.

Både ei felles samanslåing av alle Vest-Telemark kommunane og ei samanslåing av forliksråda i Vinje, Tokke og Fyresdal.

Handsaming i Formannskap - 02.10.2019

Samrøystes i samsvar med innstillinga frå rådmannen.

Vedtak i Formannskap - 02.10.2019

Fyresdal kommune er negativ til ein samanslåing av forliksråda i Vest-Telemark.

Både ei felles samanslåing av alle Vest-Telemark kommunane og ei samanslåing av forliksråda i Vinje, Tokke og Fyresdal.

Une Marit Aarbakk Tangen	
Konstituert rådmann	

Saksframlegg**Medlemskap i Landssamanslutninga av nynorskkommunar**

Utval	Utvalssak	Møtedato
Formannskap	42/19	02.10.2019
Kommunestyret	56/19	31.10.2019

Endeleg vedtaksrett i saka har: kommunestyret

Dokument i saka:

Tilbod om medlemskap

Bakgrunn for saka:

LNK er ei samanslutning av kommunar, fylkeskommunar og interkommunale tiltak som har til føremål å fremja nynorsk språk og kultur i det offentlege.

Landssamanslutninga vart skipa i 1993 og har no 125 medlemmer: 106 kommunar/fylkeskommunar og 19 interkommunale tiltak/regionråd.

Gjennom informasjon, direkte kontakt og jamlege møte med styresmakter og organisasjonar, samordnar LNK nynorskbrukarane sine interesser og rettar når det gjeld nynorsk materiell til bruk i kommunen, i skulen og i informasjon retta til publikum.

Samanslutninga er kjend og respektert både i kommunale organisasjonar, statleg forvaltning og politiske miljø.

«*Språk og saksbehandling på papir og nett*» er eit tilbod til medlemene som er svært godt motteke. Alle medlemskommunar får «På saklista»-kurset gratis (maks. eitt kurs i året). «På saklista» tek utgangspunkt i den kommunale kvardagen og fungerer såleis også som eit oppfriskingskurs i kommunal saksbehandling og som eit kurs i klart språk. Kurshaldar kjem til kommunen, og kurset går over to dagar.

Alle språkkursa og kurshaldarane vert kvalitetssikra gjennom Høgskulen på Vestlandet. Høgskulen er og teknisk arrangør av kursa. Dosent og tidlegare leiar i Språkrådet, Jan Olav Fretland, har utarbeidd kursa og kursmateriellet.

LNK arrangerer kvart år konferansar av ulike slag. Dei legg vekt på at desse samlingane skal vera fagleg nyttige for medlemene, og tek opp aktuelle tema. Dessutan skal konferansane fungera som møteplassar for medlemskommunane og dei andre medlemene.

Dei siste konferansane har hatt tema som kommunal omdømmebygging, språk i barnehagar, bibliotek som kulturformidlar, kulturbasert næringsutvikling, kommunale informasjonstenester, språk og rekruttering av arbeidskraft, nynorsk og digitale læremiddel m.m.

LNK driv nettstaden LNK.no som er eit viktig kontaktledd mot kommunane. Nettstaden blir fortløpande oppdatert med relevant nytt.

LNK publiserer eit elektronisk nyheitsbrev som vert sendt ut kvar fredag. Brevet går til alle som ønskjer å abonnera, til alle bibliotek, skular og barnehagar i medlemskommunane og til dei ytre statlege etatane.

LNK driv dessutan nettportalen Startside.no i samarbeid med ABC Startsidan.

Språkplanar

LNK har utarbeidd malar for språkplanar i kommunane. Om lag ein tredel av medlemene har så langt teke i bruk desse malane, eller tillempa versjonar av dei. Mange har også arbeidd språkplanen inn i dei overordna kommunale planverka (t.d. kommuneplanen). I 2018 laga LNK ein mal for nøytrale kommunar som ønskjer å vera reelt tospråklege.

Fordelskort

LNK har laga eit fordelskort som sikrar politikarar og tilsette i medlemskommunane rimelege hotellrom. Hotell Bondeheimen i Oslo og Hordaheimen Hotell i Bergen gir særleg gunstige tilbod til LNK-medlemmer. Tilboda omfattar alle tilsette og politikarar og gjeld både i yrkessamanheng og på fritida.

Økonomi

LNK får driftsstøtte over statsbudsjettet, 1,5 million i år, noko som er med på å halda medlemskontingenten nede. Medlemskontingenten utgjer om lag 15 % av inntektene.

Inntektene elles kjem frå sal av kursmateriell, prosjektmidlar og annonser.

Det vert ikkje betalt kontingent for første medlemsår; det vil seia at første kontingentkrav kjem i januar 2020.

Konklusjon:

Ei innmelding i LNK bind ikkje kommunen til anna enn å betala medlemskontingenten.

Kontingenten er for tida kr 8 500 pluss kr 1,25 per innbyggjar i kommunen. Satsane vert fastsette av styret i november kvart år, men det er ikkje tradisjon for å justera desse ut over vanleg prisauke. Ved ei innmelding vil Fyresdal vera offisielt medlem frå innmeldingsdato, og kan nytta tilboda våre alt i år. Det vert ikkje betalt kontingent for første medlemsår; det vil seia at første kontingentkrav kjem i januar 2020.

Det er viktig å visa at kommunar som brukar nynorsk i ein eller annan samanheng står saman. Dette er viktig både språkpolitisk og når det gjeld å syna fram kommunal marknadsmakt.

Innstilling frå rådmannen:

Fyresdal kommune stiller seg positiv til eit medlemskap i Landssamanslutninga av nynorskkommunar, og blir medlem frå i år.

Handsaming i Formannskap - 02.10.2019

Samrøystes i samsvar med innstillinga frå rådmannen.

Vedtak i Formannskap - 02.10.2019

Fyresdal kommune stiller seg positiv til eit medlemskap i Landssamanslutninga av nynorskkommunar, og blir medlem frå i år.

Une Marit Aarbakk Tangen	
Konstituert rådmann	

--	--

Saksframlegg**Ny selskapsavtale for IKA Kongsberg 2020**

Utval	Utvalssak	Møtedato
Kommunestyret	57/19	31.10.2019

Endeleg vedtaksrett i saka har: kommunestyret

Dokument i saka:

Brev av 08.10.2019 frå IKA Kongsberg IKS

Vedlegg:

- 1 Selskapsavtale 2020
- 2 Oversikt over eiertilskudd, andeler og garantisum 2019 og 2020

Bakgrunn for saka:

Interkommunalt arkiv for Buskerud, Vestfold og Telemark IKS (IKA Kongsberg) blei organisert som eit IKS i 2003. I 2019 hadde selskapet 42 eigarar.

Med bakgrunn i kommune- og fylkeskommunesamanslåingane vil IKA Kongsberg ha 38 eigarar i 2020. Kommunane Holmestrand og Sande blir nye Holmestrand kommune, kommunane Tønsberg og Re blir nye Tønsberg kommune og kommunane Bø og Sauherad blir nye Midt-Telemark kommune. Svelvik kommune blir slått saman med nye Drammen kommune og har av den grunn meldt seg ut av selskapet. Buskerud fylkeskommune blir slått saman med fylkeskommunane Akershus og Østfold til Viken fylkeskommune. Buskerud fylkeskommunes del i selskapet blir, inntil vidare, behalde uendra. Fylkeskommunane Vestfold og Telemark blir slått saman til Vestfold og Telemark fylkeskommune. Den nye fylkeskommunen har valt IKA Kongsberg som arkivinstitusjon. Desse endringane betyr at IKA Kongsberg må justere §§ 1 og 5 (eigarar og eigardeler) i selskapsavtala. Slike endringar må behandlast i eigaranes øvste politiske organ iht. IKS-lovas § 4, andre ledd. Elles er det gjort små endringar i tekst som bare krev godkjenning i selskapets representantskap.

Selskapsavtale 2020 er ikkje gyldig før øvste politiske organ i alle eigarkommunane har eit likelydande positivt vedtak og Brønnøysundregistra har skrive firmaattest.

Vurdering:

Økonomiske konsekvensar:

Endringane har ingen negative økonomiske konsekvensar for eigarane. For Vestfold og Telemark fylkeskommune vil utviding av innbyggartal bety auka eigartilskot og med det også eigardel. Dei samanslåtte kommunane vil hefte for dei tidligare kommunanes eigartilskot og eigardelar i to år etter samanslåinga. (*Vedteke i representantskapet 24.5.2017 sak 023/17 og i representantskapet 30.4.2019 sak 009/19.*)

Eigardelen er rekna etter prosentvis størrelse på eigartilskotet. I representantskapet 30.4.2019 sak 010/19: *Budsjett og eigartilskot*, blei følgjande føresetnader lagt til grunn for eigartilskot 2020:

- innbyggartal er oppdatert

- indeksregulert etter den kommunale deflator
 - opphøyr av *to års regelen* for kommunesamanslåingane i 2018
- Sjå vedlagt oversikt over eigartilskot, eigardelar og garantisum.

Konklusjon:

Fyresdal kommune ser positivt på endringane i selskapsavtala for IKA Kongsberg IKS og godkjenner selskapsavtale for Interkommunalt arkiv for Buskerud, Vestfold og Telemark IKS (IKA Kongsberg) 2020.

Innstilling frå rådmannen:

Fyresdal kommune godkjenner *Selskapsavtale for Interkommunalt arkiv for Buskerud, Vestfold og Telemark IKS (IKA Kongsberg) 2020 slik ho ligg føre.*

Une Marit Aarbakk Tangen	
Konstituert rådmann	Gunn Tone Noraberg
	arkivleiar

SELSKAPSAVTALE

INTERKOMMUNALT ARKIV

FOR

BUSKERUD, VESTFOLD OG TELEMARK IKS

(IKA Kongsberg)

Gjeldende fra 01.01.2020

§ 1. Navn

Interkommunalt arkiv for Buskerud, Vestfold og Telemark IKS (IKA Kongsberg) er et interkommunalt selskap som er opprettet med hjemmel i lov om interkommunale selskap av 29. januar 1999. Kommuner, fylkeskommuner og interkommunale selskaper kan være eiere i selskapet.

Selskapets firma er "Interkommunalt arkiv for Buskerud, Vestfold og Telemark IKS".

Selskapet har 38 eiere:

Bamble kommune	Kongsberg kommune	Rollag kommune
Drangedal kommune	Kragerø kommune	Sandefjord kommune
Flesberg kommune	Krødsherad kommune	Seljord kommune
Flå kommune	Kviteseid kommune	Siljan kommune
Fyresdal kommune	Larvik kommune	Skien kommune
Færder kommune	Midt-Telemark kommune	Tinn kommune
Gol kommune	Modum kommune	Tokke kommune
Hemsedal kommune	Nes kommune	Tønsberg kommune
Hjartdal kommune	Nissedal kommune	Vestfold og Telemark fylkeskommune
Hol kommune	Nome kommune	Viken fylkeskommune
Hole kommune	Nore og Uvdal kommune	Vinje kommune
Holmestrand kommune	Porsgrunn kommune	Ål kommune
Horten kommune	Ringerike kommune	

§ 2. Rettslig status

Selskapet er et eget rettssubjekt, og arbeidsgiveransvaret tilligger styret.

Selskapet skal være registrert i Foretaksregisteret.

§ 3. Hovedkontor

Selskapet har sitt hovedkontor i Kongsberg kommune.

§ 4. Formål og ansvarsområde

Formålet med selskapet er å legge forholdene til rette for eiernes rasjonelle, funksjonsdyktige og effektive gjennomføring av arkivlovens intensjoner og bestemmelser. Selskapet skal kunne fungere som arkivdepot for eierne samt selge kompetanse og arkivtjenester til andre.

Selskapet skal kunne fungere som fylkesarkiv for deltakende fylkeskommuner, og skal kunne motta privatarkiv.

Selskapet skal følge Lov om arkiv og forskrifter om offentlige arkiv.

&01/2019000375 - 5

§ 5. Eiertilskudd og eierandel

Eierne betaler årlig inn tilskudd til drift av selskapet i samsvar med vedtak i representantskapet. Eiertilskuddet er beregnet ut fra en fordelingsnøkkel basert på folketallet og et grunnbeløp vedtatt av representantskapet. For eiere som ikke kan legge folketallet til grunn, det vil si interkommunale selskap, skal det årlige tilskuddet fastsettes av representantskapet.

Fordeling av eierandel for hver enkelt eier skal ligge ved selskapsavtalen, og må vedtas særskilt av hver enkelte eier.

Eierandelen er utregnet i prosent. Eierandelen er regnet ut i fra hver enkelt eiers årlige tilskudd til selskapet.

Kommune	Andel	Kommune	Andel
Bamble kommune	2,485	Midt-Telemark kommune	2,744
Drangedal kommune	1,199	Modum kommune	2,473
Flesberg kommune	1,026	Nes kommune	1,104
Flå kommune	0,821	Nissedal kommune	0,874
Fyresdal kommune	0,850	Nome kommune	1,506
Færder kommune	3,906	Nore og Uvdal kommune	0,995
Gol kommune	1,261	Porsgrunn kommune	4,980
Hemsedal kommune	1,000	Ringerike kommune	4,328
Hjartdal kommune	0,886	Rollag kommune	0,867
Hol kommune	1,248	Sandefjord kommune	8,029
Hole kommune	1,545	Seljord kommune	1,056
Holmestrand kommune	4,444	Siljan kommune	0,981
Horten kommune	3,978	Skien kommune	7,056
Kongsberg kommune	3,994	Tinn kommune	1,412
Kragerø kommune	2,070	Tokke kommune	0,968
Krødsherad kommune	0,969	Tønsberg kommune	7,985
Kviteseid kommune	0,990	Vinje kommune	1,155
Larvik kommune	6,206	Ål kommune	1,273
Fylkeskommune		Andel	
Vestfold og Telemark fylkeskommune		6,558 %	
Viken fylkeskommune		4,778 %	

Eierandelen justeres ved inn- og utmelding og ved sammenslåing av kommuner/fylkeskommuner.

§ 6. Ansvarsfordeling

Den enkelte eier hefter med hele sin formue for sin aktuelle andel av selskapets samlede forpliktelser, jf Lov om interkommunale selskap § 3, første ledd.

§ 7. Selskapets organ

Selskapet skal ha følgende tre organer:

- Representantskapet

&01/2019000375 - 5

- Styret
- Daglig leder

§ 8. Representantskapet

Representantskapet er selskapets øverste myndighet.

Selskapet skal ha et representantskap der samtlige eiere er representert med én representant hver.

Vedkommende kommunestyre eller fylkesting oppnevner selv sin representant. Er et interkommunalt selskap eier, oppnevner selskapets representantskap dets representant. Det skal oppnevnes minimum ett varamedlem for hver av de faste medlemmene.

Kommunestyret eller fylkestinget bestemmer selv om dets representanter skal velges ved forholdsvalg eller flertallsvalg.

Representantskapet velger selv sin leder og nestleder.

Daglig leder eller styremedlemmer kan ikke velges til medlemmer i representantskapet.

Representantskapets medlemmer velges for fire år og følger kommunevalgperioden. Den enkelte eier kan foreta nyvalg av sine representantskapsmedlemmer i valgperioden. Nyvalg skjer for den gjenværende del av valgperioden.

§ 9. Representantskapets møter

Ordinært representantskapsmøte skal innkalles innen utgangen av april måned. Innkalling til ordinært representantskapsmøte skal skje skriftlig med minst fire ukers varsel, og skal inneholde en sakliste. Med tilsvarende frist skal også de enkelte eiere varsles.

Innkalling til representantskapet følger ellers de regler som framgår av lov om interkommunale selskaper § 8.

Ordinært representantskapsmøte behandler:

1. Valg av protokollkomité med to medlemmer
2. Årsmelding og regnskap
3. Budsjett, økonomiplan
4. Rammer for låneopptak og tilskudd fra eierne
5. Valg av revisor
6. Valg til styret
7. Valg av valgkomité med minst tre medlemmer. Valgkomiteens medlemmer velges for to år

Representantskapets leder innkaller representantskapet.

Det innkalles til ekstraordinært representantskapsmøte ved behandling av særskilt angitte spørsmål. Det skal innkalles skriftlig med to ukers varsel når to styremedlemmer, revisor eller ett/flere representantskapsmedlemmer/eiere ber om det eller om representantskapets leder finner behov for dette.

Styrets leder og daglig leder har møteplikt i representantskapet, og alle styremedlemmene og daglig leder har møte- og talerett.

Representantskapet kan gjøre vedtak når minst to tredjedeler av eierne er til stede. Ved votering har hver tilstedeværende eier en stemme hver.

Protokollkomiteen utferdiger og undertegner protokoll fra representantskapets møter.

§ 10. Budsjetthandlingen

Representantskapet vedtar budsjett og økonomiplan.

Styret forbereder representantskapets behandling av budsjett og økonomiplan. Dersom styrets forslag går ut over tidligere forutsetning eller bærer i seg konsekvenser som går ut over rammene i eiernes økonomiplan, skal representantskapet og eierne gjøres oppmerksom på dette. Det samme gjelder om styret må fremme forslag til endringer i vedtatt budsjett for virksomheten.

De til enhver tid gjeldende forskrifter for budsjett og økonomiplan gitt i medhold av lov om interkommunale selskap skal gjelde for virksomheten.

Ferdigbehandlet budsjett skal oversendes eierne innen 1. september hvert år.

Budsjettet er ikke endelig før alle eiernes budsjett er behandlet etter kommunelovens § 45.

Styret skal utarbeide slike økonomirapporter som representantskapet beslutter.

§ 11. Styret

Styret skal ha seks medlemmer, hvorav fem velges av representantskapet etter valgkomiteens innstilling. De valgte styremedlemmene skal ha tre nummererte varamedlemmer. Styrets medlemmer og varamedlemmer skal velges av representantskapet for to år. Blant styrets medlemmer velges av representantskapet styrets leder og nestleder for ett år av gangen. De ansatte velger et styremedlem med vara. Medlemmet har rettigheter i styret i henhold til kommunelovens § 26 pkt 1 og 2.

Styrets oppgaver er å realisere de forventningene, bedriftsfilosofien og hovedmålene som eierne ved representantskapet har anvist. Styret skal sette opp delmål, legge opp strategier, fremskaffe det nødvendige materiale for representantskapet og utøve styring gjennom det enkelte driftsår.

Styret skal føre løpende tilsyn med virksomheten og har ansvar for at pålagte oppgaver utføres i henhold til lov, forskrifter og eventuelle pålegg. Styret skal sørge for at saker som skal behandles i ordinært representantskapsmøte er tilstrekkelig forberedt. Styret iverksetter representantskapets vedtak. Styret kan bare ta opp lån eller påføre eierne forpliktelser i den utstrekning det foreligger særlig vedtak om dette i representantskapet.

Styret ansetter daglig leder, og kan bestemme at vedkommende tilsettes på åremål. Styret kan delegere til daglig leder å tilsette selskapets øvrige personale.

Styret har instruksjons- og omgjøringsmyndighet overfor daglig leder.

Styret representerer selskapet utad og tegner firmaet. Styret kan gi styreleder eller daglig leder rett til å tegne selskapets firma og kan fastsette at de som har slik rett, må utøve den i fellesskap.

§ 12. Styrets møter

Styremøtene ledes av styrets leder. Styret fatter vedtak med alminnelig flertall. Ved stemmelikhet teller møteleders stemme dobbelt. Styret er beslutningsdyktig når minst halvparten av medlemmene er til stede, inkludert møtende varamedlemmer. Styrets leder sørger for at det blir ført protokoll som godkjennes av styret.

Styret fastsetter daglig leders lønn.

Styret vedtar personalreglement for selskapet.

§ 13. Daglig leder

Daglig leder administrerer virksomheten og har ansvaret for at enhver arbeidsoppgave utføres i overensstemmelse med gjeldende bestemmelser og i henhold til de vedtak som er fattet av styret.

Daglig leder har sekretariatsfunksjonene og ansvaret for saksframlegg til styret. Vedkommende har tale- og forslagsrett i styrets møter.

§ 14. Organisering av tilsynsfunksjoner

Daglig leder skal til enhver tid holde styret orientert om alle forhold av betydning for virksomheten og om økonomi og personalforhold. Styret skal sørge for at representantskapet til enhver tid har nødvendig oversikt og i tide kan forberede nødvendige disposisjoner. Representantskapets møteprotokoller skal fortløpende sendes til eierne.

§ 15. Personvern/saksbehandlingsregler/forholdet til annen lovgivning

Selskapet skal følge reglene som gjelder for offentlig forvaltning, herunder forvaltningsloven, offentlighetsloven og personopplysningsloven.

Reglene om habilitet i kommuneloven gjelder for selskapets organer.
For områder som ikke direkte er regulert i selskapsavtalen gjelder de til enhver tid gjeldende regler i lov om interkommunale selskaper.

§ 16. Økonomiforvaltning

Selskapet avgir regnskap etter kommunale regnskapsprinsipper.

Regnskap, budsjett og økonomiforvaltning ellers skal følge regler i lov om interkommunale selskaper og de til enhver tid gjeldende forskrifter for slike selskaper.

§ 17. Låneopptak og garantistillelse

Selskapet kan ta opp lån innenfor en ramme på NOK 170 000 000 for selskapets samlede låneopptak. For øvrig gjelder de til enhver tid gjeldende regler for lån og garantier som følger av lov om interkommunale selskaper og tilhørende forskriftsverk.

Selskapet kan ikke stille garanti eller pantsette sine eiendeler til sikkerhet for andres økonomiske forpliktelser. Virksomheten kan selv ikke låne ut penger.

Dersom det kreves garantistillelse fra eierne, må dette vedtas av de respektive kommunestyrene/fylkesting. Den enkelte eier garanterer for sin andel av lånet som tilsvare eierandelen, dog forutsettes det at garantistillelsen er i overensstemmelse med bestemmelsene i kommuneloven § 51 nr. 2.

§ 18. Arbeidsgiveransvar

Styret har det formelle arbeidsgiveransvaret for de personer som til enhver tid er ansatt i virksomheten. Styret avgjør tilknytning til arbeidsgiverorganisasjon.

§ 19. Møtegodtgjørelse m.v.

Godtgjørelse for møter m.v. til leder og medlemmer av styret utbetales etter regler fastsatt av representantskapet. Medlemmene har rett til refusjon for tap i inntekt og utgiftsdekning tilsvarende reglene i kommuneloven § 41.

Eierne honorerer selv sine representantskapsmedlemmer.

§ 20. Endring av selskapsavtalen

Selskapsavtalen må vedtas av samtlige eiere. Kommunestyret/fylkestinget må selv vedta avtalen. For eiere som er interkommunale selskap må vedtaket gjøres av representantskapet.

Endringer i selskapsavtalen som gjelder de punktene som lov om interkommunale selskap § 4 tredje ledd setter som minimumsinhold i en selskapsavtale, kan bare skje ved at eierne gjør et likelydende vedtak om dette.

Andre endringer kan vedtas av representantskapet med tilslutning fra minst to tredjedeler av de avgitte stemmene.

Forslag til endringer av selskapsavtalen kan fremmes av styret, representantskapet eller en/ flere av Eierne.

Styret skal i alle tilfeller få anledning til å uttale seg om forslag til endring av selskapsavtalen før disse fremmes for behandling hos eierne.

§ 21. Nye eiere

En ny eier må tilfredsstille kravene i § 1, samt at det kreves samtykke fra alle øvrige eiere.

En ny eier påtar seg de samme forpliktelser for selskapet som gjelder for eksisterende eiere, samt vil være bundet av alle tidligere fattede vedtak og beslutninger som selskapet har fattet.

I tillegg til det faste eiertilskuddet beskrevet i § 5, betaler ny eier et inntredelsestilskudd tilsvarende 50% av det årlige eiertilskuddet.

§ 22. Utelukking, uttreden og oppløsning

Dersom en eier vesentlig misligholder sine plikter i selskapsforholdet, kan de øvrige eierne enstemmig vedta at vedkommende Eier skal utelukkes fra selskapet etter reglene i lov om interkommunale selskaper § 31.

Den enkelte eier kan med 1 – ett - års skriftlig varsel ensidig si opp sitt eierskap etter reglene i lov om interkommunale selskaper § 30. Oppsigelsen får uansett ikke virkning før etter 31.12 året oppsigelsen ble levert.

Forslag til oppløsning av selskapet må vedtas enstemmig av representantskapet. Vedtak om oppløsning må godkjennes av samtlige eiere og av departementet.

Fordeling av aktiva og passiva ved eventuell uttreden eller oppløsning skal skje etter reglene i lov om interkommunale selskaper § 30.

Gjennomføring av avvikling skal skje etter reglene i lov om interkommunale selskaper §§ 33-38 og eventuelle forutsetninger/føringer fra departementet.

Styret plikter å melde fra om avviklingen til Foretaksregisteret.

§ 23. Ikrafttredelse

Denne selskapsavtalen trer i kraft fra det tidspunkt den er vedtatt av samtlige eieres øverste politiske organ.

	2019			2020		
Eier	Tilskudd	Andel	Garantisur	Tilskudd	Andel	Garantisum
Bamble kommune	670 275	2,496 %	3 415 989	690 415	2,485 %	3 248 269
Buskerud fylkeskommune	1 270 126	4,730 %	6 473 069			
Bø kommune	391 604	1,458 %	1 995 770			
Drangedal kommune	325 383	1,212 %	1 658 282	333 201	1,199 %	1 567 646
Flesberg kommune	276 956	1,031 %	1 411 478	285 091	1,026 %	1 341 300
Flå kommune	222 194	0,827 %	1 132 389	228 096	0,821 %	1 073 148
Fyresdal kommune	230 585	0,859 %	1 175 153	236 218	0,850 %	1 111 362
Færder kommune	1 252 801	4,665 %	6 384 774	1 085 290	3,906 %	5 106 083
Gol kommune	340 279	1,267 %	1 734 198	350 418	1,261 %	1 648 647
Hemsedal kommune	267 621	0,997 %	1 363 903	277 698	1,000 %	1 306 516
Hjartdal kommune	240 358	0,895 %	1 224 960	246 146	0,886 %	1 158 068
Hol kommune	337 549	1,257 %	1 720 284	346 842	1,248 %	1 631 826
Hole kommune	414 048	1,542 %	2 110 154	429 177	1,545 %	2 019 194
Holmestrand kommune/nye Holmestrand	861 119	3,207 %	4 388 606	1 234 602	4,444 %	5 808 568
Horten kommune	1 066 691	3,972 %	5 436 283	1 105 142	3,978 %	5 199 482
Kongsberg kommune	1 063 195	3,959 %	5 418 466	1 109 745	3,994 %	5 221 138
Kragerø kommune	564 453	2,102 %	2 876 678	575 093	2,070 %	2 705 701
Krødsherad kommune	262 061	0,976 %	1 335 567	269 298	0,969 %	1 266 995
Kviteseid kommune	268 498	1,000 %	1 368 373	274 991	0,990 %	1 293 778
Larvik kommune	1 844 931	6,870 %	9 402 504	1 724 274	6,206 %	8 112 380
Midt-Telemark kommune				762 308	2,744 %	3 586 514
Modum kommune	661 338	2,463 %	3 370 442	687 002	2,473 %	3 232 211
Nes kommune	301 321	1,122 %	1 535 652	306 647	1,104 %	1 442 715
Nissedal kommune	234 629	0,874 %	1 195 763	242 813	0,874 %	1 142 391
Nome kommune	406 196	1,513 %	2 070 137	418 521	1,506 %	1 969 059
Nore og Uvdal kommune	271 868	1,012 %	1 385 548	276 553	0,995 %	1 301 127
Porsgrunn kommune	1 335 032	4,971 %	6 803 856	1 383 506	4,980 %	6 509 130
Re kommune	501 466	1,867 %	2 555 671			
Ringerike kommune	1 147 950	4,275 %	5 850 411	1 202 460	4,328 %	5 657 343
Rollag kommune	233 315	0,869 %	1 189 066	240 835	0,867 %	1 133 082
Sande kommune	499 309	1,859 %	2 544 678			
Sandefjord kommune	2 096 400	7,806 %	10 684 091	2 230 402	8,029 %	10 493 611
Sauherad kommune	332 191	1,237 %	1 692 978			
Seljord kommune	286 797	1,068 %	1 461 632	293 422	1,056 %	1 380 495
Siljan kommune	264 690	0,986 %	1 348 966	272 422	0,981 %	1 281 693
Skien kommune	1 882 141	7,009 %	9 592 141	1 960 304	7,056 %	9 222 855
Svelvik kommune	408 555	1,521 %	2 082 159			
Telemark fylkeskommune	912 480	3,398 %	4 650 362			
Tinn kommune	386 178	1,438 %	1 968 117	392 210	1,412 %	1 845 271
Tokke kommune	261 690	0,974 %	1 333 677	268 916	0,968 %	1 265 199
Tønsberg kommune/nye Tønsberg	1 603 920	5,973 %	8 174 216	2 218 179	7,985 %	10 436 104
Vestfold og Telemark fylkeskommune				1 822 015	6,558 %	8 572 230
Viken fylkeskommune				1 327 364	4,778 %	6 244 994
Vinje kommune	311 600	1,160 %	1 588 038	320 809	1,155 %	1 509 345
Ål kommune	344 761	1,284 %	1 757 040	353 715	1,273 %	1 664 162

Saksframlegg**Forlengelse av kommuneavtale - Ungt Entreprenørskap**

Utval	Utvalssak	Møtedato
Hovudutval for oppvekst, kultur og omsorg	36/19	10.10.2019
Formannskap	45/19	18.10.2019
Kommunestyret	58/19	31.10.2019

Endeleg vedtaksrett i saka har: kommunestyret

Dokument i saka:

Førespurnad av 04.07.2019

K-sak 85/16

Bakgrunn for saka:

I over 20 år har Ungt Entreprenørskap(UE) Telemark levert entreprenørskapsaktiviteter og tenester til skoler i Telemark, både i grunnskole, videregående og på høyskole.

Telemark fylkeskommunes vedtok hausten 2014 ein Entreprenørskapsstrategi med målsetting om 100% auk i entreprenørskapsaktivitetar i den vidaregåande skole. Denne blei revidert i 2017, då med målsetting om ytterlegare 50% auk. For å oppretthalde den viktige progresjonen i utdanningsløpet blei også kommunane utfordra på viktigheten av å la dei unge trene på entreprenørielle handlingskompetansar.

I vedtak for «Morgendagens verdiskapere» vedtok Telemark fylkeskommune følgende:

«Ungt Entreprenørskap Telemark skal sammen med Telemark fylkeskommune i løpet av perioden 2015-16 besøke samtlige kommuner i Telemark med tanke på å få til en varig/forutsigbar finansiering av Ungt Entreprenørskap fra 2017»

14 av 18 Telemarkskommunar har i perioden takket ja til eit samarbeid med gjensidig forpliktande avtaler 2017-19. Denne modellen er nå etablert som standard for samtlige Ungt Entreprenørskaps fylkesledd i heile Norge.

Sidan 2015 har Ungt Entreprenørskap Telemark auka entreprenørskapsaktivitetar ute i skolane med 100%. Det er også gledeleg å sjå at antall involverte lærarar har dobla seg.

Ungt Entreprenørskap Telemark vil frå 1.1.2020 bli Ungt Entreprenørskap Vestfold og Telemark. Vi meiner det nå kan være god timing at samtlige 18 (17) Telemarkskommunar nå posisjonerar seg i det viktige entreprenørskapsarbeidet for barn og unge i regionen.

I de øvrige fylka bidreg kommunane med økonomiske bidrag til deires Ungt Entreprenørskap fylkesledd. Dette sikrar leveransar av entreprenørskapsaktivitetar og kultur i deires grunnskolar. Det er også vanleg i øvrige UE fylkesledd å takke nei til dei kommunane som ikkje deltek i spleiselaget. Ungt Entreprenørskap Telemark er finansiert igjennom statleg støtte, fylkeskommunale midlar, samt lokalt arbeids- og næringsliv.

Ungt Entreprenørskap er ein ikkje politisk, ideell foreining. Ved å inngå avtale med Ungt Entreprenørskap Telemark er kommunen automatisk medlem i foreininga og kan påverke via årsmøter.

Vurdering:

Å bygge ein kultur for entreprenørskap gir fordelar for unge som skal inn i arbeidslivet, for skolane, for næringslivet, for kommunane i Telemark og for velferdsstaten Norge. Vi kjem til å trenge folk som evner å skape sosiale, kulturelle og økonomiske verdiar framover. Ungt Entreprenørskap sine program er alle tufta på Kunnskapsløftet, læreplanar samt kompetansemål i blant anna norsk, matematikk, samfunnsfag, kunst og handverk, mat og helse og utdanningsval.

Konklusjon:

Rådmannen ser viktigheten med at denne avtala vart forlenga.

Innstilling frå rådmannen:

Fyresdal kommune løyver kr 35 000,- pr. år i 4 år framover frå 2020 - 2024. Etter endt 4 år vert avtala med Ungt entreprenørskap på nytt vurdert.

Løyving frå næringsfondet konto; 1410 470 325.

Handsaming i Hovudutval for oppvekst, kultur og omsorg - 10.10.2019

Samrøystes i samsvar med innstillinga frå rådmannen.

Vedtak i Hovudutval for oppvekst, kultur og omsorg - 10.10.2019

Fyresdal kommune løyver kr 35 000,- pr. år i 4 år framover frå 2020 - 2024. Etter endt 4 år vert avtala med Ungt entreprenørskap på nytt vurdert.

Løyving frå næringsfondet konto; 1410 470 325.

Handsaming i Formannskap - 18.10.2019

Samrøystes i samsvar med vedtaket i hovudutval for oppvekst, kultur og omsorg.

Vedtak i Formannskap - 18.10.2019

Fyresdal kommune løyver kr 35 000,- pr. år i 4 år framover frå 2020 - 2024. Etter endt 4 år vert avtala med Ungt entreprenørskap på nytt vurdert.

Løyving frå næringsfondet konto; 1410 470 325.

Une Marit Aarbakk Tangen	
Konstituert rådmann	

Saksframlegg**Opptak av lån til vidareformidling 2019**

Utval	Utvalssak	Møtedato
Kommunestyret	59/19	31.10.2019

Endeleg vedtaksrett i saka har: Kommunestyret**Dokument i saka:**

Søknad om tildeling av lån for vidareutlån(startlån)
Tildelingsbrev frå Husbanken

Bakgrunn for saka:

I samsvar med forskrift om startlån forvaltar kommunen lånemidlar frå Husbanken til etablering for vanskelegstilte. Dette er midlar som har vore nytta meir i dei seinare åra og som gjev ei god finansiering for fyrstegongsetablerarar og økonomisk vanskelegstilte som vil inn på bustadmarkedet. Vi har i år hatt utlån som gjer at vi nå ikkje har ledige midlar til utlån, noko som gjer at vi nå må ta opp nytt lån for vidaretildeling.

Vurdering:

Saka er vurdert ut frå følgjande mål i økonomiplanen for 2019 – 2022: ... vi brukar det økonomiske handlingsromet

Startlån er ei låneordning via Husbanken som vert forvalta av kommunane og som skal vere med å sikre at fyrstegongsetablerarar og økonomisk vanskelegstilte har ein moglegheit for å kome seg inn på bustadmarkedet. Ordninga har dei seinare åra vore meir i bruk også her og har bidrege til at fleire har hatt moglegheiten for å kaupa seg sitt eige hus. Risikoen for kommunen ved denne ordninga er også minimal då husbanken tek store delar av eit eventuelt tap. Det er viktig å ha midlar ståande slik at ein kan handsame søknadane etter kvart som dei kjem inn. Etter tildelingar i år har Fyresdal kommune nå ikkje ledige midlar til dette føremålet og det vart sendt søknad til Husbanken om ny tildeling. Vi har nå fått tilsagn om 1,5 millionar som vi søkte om. Før utbetaling kravast det eit vedtak i kommunestyret på godkjenning av opptaket.

Konklusjon:

Fyresdal kommune vil nytte seg av tilsagnet på 1,5 millionar.
Det er viktig å ha ledige midlar til dette føremålet då søknader kjem inn gjennom heile året.

Innstilling frå rådmannen:

Fyresdal kommune tek imot tilsagnet om lån til vidare utlån frå Husbanken på kr 1 500 000,-. Vilkår for lånet er 30 års nedbetalingstid, serielån utan avdragsfri periode og flytande rente på 1,653%.

Une Marit Aarbakk Tangen	
Konstituert rådmann	Kjersti Bergland
	økonomi- og plansjef

Saksframlegg**Investeringsrekneskapen 2019**

Utval	Utvalssak	Møtedato
Kommunestyret	60/19	31.10.2019

Endeleg vedtaksrett i saka har: Kommunestyret**Dokument i saka:**

Utskrift frå økonomisystemet.

Bakgrunn for saka:

I fylgje økonomireglementet skal kommunestyret innan utgangen av oktober ha oversikt over bruken av investeringsmidlane.

Vurdering:

Saka er vurdert ut frå følgjande mål i økonomiplanen for 2019 – 2022: ... vi brukar det økonomiske handlingsromet.

I budsjettvedtaket for 2019 vart det vedteke følgjande prosjekt:

- Opparbeiding av industriområde – ligg innafor budsjett.
- Breibandsutbygging – arbeid igangsett i haust, kjem litt ann på vær og føreforhold om kor langt ein rekk i løpet av året. Her har vi statlege midlar avsett frå i fjor som skal brukast i tillegg til den budsjettera kommunale egenandelen.
- Ljosarmatur POS/helse – arbeidet er igang og ligg innafor budsjett.
- Tømmestasjon for bobil – blir gjennomført i løpet av året innafor budsjetttramme.
- Skytebane – Her er det Fyresdal skyttarlag som står som eigar og utbygger. Fyresdal kommune sin del er difor eit tilskot til dei og må difor overførast driftsrekneskapen.
- Ventilasjon småsteget – arbeidet er gjennomført og ligg innafor budsjett.
- Brannvernutstyr – ligg innafor budsjett.
- Idrettshall – viser til eigen sak i kommunestyret vedr. Finansiering av totalprosjektet. Budsjettet vil bli justera i tråd med denne saka.
- Egenkapitalinnskott KLP – kr 100.000,- mindre enn forventa. Budsjettet bør justerast tilsvarande.

I tillegg har det blitt arbeid med fylgande prosjekt:

- Hamaren mot nye høgder – her er forprosjektet godt i gang i tråd med kommunestyresak 68/18 – vedteke i september 2018 – ligg innafor tildela ramme.
- Uteområde barnehagen – prosjektet er gjennomført i løpet av sommaren og ligg under tildela ramme. Her kan ein redusere budsjettet med minst kr 100.000,-
- Bustadområde Sørbygda – prosjektet vert avslutta i løpet av året innafor budsjett.
- Ombygging brannstasjonen – i økonomiplanen vedteke for 2018 låg det ei finansiering av det prosjektet med kr 600.000,- i 2019. Men denne vart utegløymt når vi vedtok investeringsbudsjettet for 2019 dessverre, difor må ein nå justere opp budsjettet her med tilsvarande beløp.

- Ferdigstilling av G/S-veg/fortaug frå banken til næringsshagen – det er gjennomført kjøp av areal i tråd med avtale. Denne er ikkje finansiera og må justerast for.
- Sal av tomter på Molandsmoen – det er gjennomført sal av tre tomter på Molandsmoen og inntektene her kan vere med å finansiere utegløymt finansiering på brannstasjonen.

Bruk av lån er opprinneleg budsjettera med 6,6 millionar der fire millionar er budsjettera til idrettshallen. Etter vedtak om bygging av idrettshall vart lånefinansieringa på 12,5 millionar, slik at totalt lånebehov for 2019 vil då vere 15,1 millionar.

Det har vore utlån av startlån med 1,4 millionar i løpet av året som må justerast for. Her har vi fått tilsagn frå husbanken om nytt lån til vidare utlån på 1.5 millionar, sjå eigen sak.

Konklusjon:

Investeringsrekneskapen ligg hovudsakleg innafor vedtekne rammer på dei ulike prosjekta. Bygging av idrettshall og utbygging av breiband er heilt klart dei største prosjekta, og dei vil bli vidareført inn i neste år. Når det gjeld vidareføring av Hamaren mot nye høgder etter forprosjektet vil dette kome som eigen sak.

Innstilling frå rådmannen:

Oversikt over investeringsrekneskapen så langt i år vert teken til vitande og fylgjande justering vert godtkjent:

- Tilskudd til Fyresdal skyttarlag for bygging av skytebane på 1,5 millionar overførast drift.
- Inntekter frå sal av tomter på Molandsmoen aukast med kr 460 000,-
- Løyving til uteområde i barnehagen vedteke i sak 37/19 reduserast med kr 100 000,-
- Ombygging av brannstasjonen aukast med kr 600 000,-
- Kjøp av areal til G/S-veg aukast med kr 195.000,-
- Utlån med kr 1 425 000,- vert dekt av lån frå Husbanken til vidareutlån.
- Kjøp av aksjer nedjusterast med kr 100 000,-
- Til dekning av ekstraavgifter brukast det av disposisjonsfond med kr 135.000,-

Une Marit Aarbakk Tangen	
Konstituert rådmann	Kjersti Bergland
	økonomi- og plansjef